ΠΙΝΑΞ ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΑ ΕΚΑΣΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΠΑΡΑ΄-

ΠΑΡΑ-

ΠΙ΄ΝΑΞ ΒΙΒΛΙ΄ΟΥ Ι΄· ΜΕ΄ΡΟΥΣ Β΄.

ΒΙΒΛΙ΄ΟΝ Ι΄· ΜΕ΄ΡΟΣ Β΄. ΚΕΦΑ΄ΛΑΙΟΝ Α΄.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'· ΜΕ'ΡΟΣ Β'· ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Β'·

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ς'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Η'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Θ'.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'· ΜΕ'ΡΟΣ Β'· ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΓ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔ΄.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΣ Γ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ς΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

ΠΙ'ΝΑΞ ΤΜΗΜΑ'ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΊΟΥ Γ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς δευτέρας.

ΤΟΥ ΤΡΙ'ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑ'ΙΟΥ ΤΜΗ'ΜΑ Γ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς τρίτης.

αὐτῆς

ΤΟΥ͂ ΤΡΙ'ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑ'ΙΟΥ ΤΜΗ͂ΜΑ Δ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς τετάρτης.

ΠΑΡΑ'-

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Ε'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς πέμπτης.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Ϛ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς πέμπτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς ἕκτης.

ΠΑΡΑ-

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ς'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Η'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Θ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ι'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

ΜΑΡΤΥΡΙ'ΑΙ Α'ΠΟ' ΤΗ'Σ ΚΑΤΑ' ΦΩΤΙ'ΟΥ ΣΥΝΟ'ΔΟΥ

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'. ΜΕ'ΡΟΥΣ Γ'. ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ς'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Η'.

ΠΑΡΑ-

ΠΙ'ΝΑΞ ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'. ΜΕ'ΡΟΥΣ Γ'.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'· ΜΕ'ΡΟΥΣ Γ'· ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Ε'.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'· ΜΕ'ΡΟΥΣ Γ'· ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ ς'.

ΠΑΡΑ'-

ΠΑΡΑ'-

ΠΑΡΑ-

ΠΑΡΑ'-

ΠΑΡΑ'.

υ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ΄

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΓ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔ΄.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΥΣ Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΥΣ Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΥΣ Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

ΒΙΒΛΙ'

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι. ΜΕΡΟΥΣ Δ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι. ΜΕΡΟΥΣ Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι. ΜΕΡΟΥΣ Ε. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'. ΜΕ'ΡΟΥΣ Ε'. ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Β'.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'. ΜΕ'ΡΟΥΣ Ε'. ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Γ'.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'. ΜΕ'ΡΟΥΣ Ε'. ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Δ'.

ὕλης,

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΥΣ Ε΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

ΠΑΡΑ-

ΠΑΡΑ΄

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ἀντίθεσις δευτέρα, ὅτι ἃ προσφέρει ῥητὰ τοῦ Διαλόγου ὁ Βελλαρμῖνος εἰς τὴν πρώτην διαίρεσιν τοῦ οἰκουμενικοῦ ὀνόματος, δείκνυνται ἐκ τῶν αὐτῶν ῥητῶν τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπιστολῶν οὐκ ἀπολελυμένως ἀλλὰ συγκριτικῶς εἰρῆσθαι. Σελὶς 1134 Σειρὰ 19

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ἀντίθεσις τρίτη εἰς τὴν αὐτήν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ καθολικοῦ Ἐπισκόπου ἐκλαμβανόμενον καθ' ὃν τρόπον οἱ Σχολαστικοὶ διδόασι τῷ Ῥώμης, ἐστὶ κατὰ τὸν νοῦν τοῦ Διαλόγου βέβηλον καὶ διαβολικὴ λῆψις, ὡς ὕβρις μονότητος δηλοῦν. Σελὶς 1135 Σειρὰ 19

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙϚ'.

Ἀντίθεσις τετάρτη εἰς τὴν αὐτήν, ὅτι ὁ Διάλογος κατὰ τὴν πρὸς Ἀνιανὸν ἐπιστολὴν αὐτοῦ τὸ τοῦ καθολικοῦ ὄνομα ἁπλῶς ἀφ' ἑκάστου Ἐπισκόπου ἀποκρούεται. Σελὶς 1135 Σειρὰ 40

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Ἀντίθεσις πέμπτη εἰς τὴν αὐτήν, ὅτι καθ' ἣν ἔννοιαν ὁ Βελλαρμῖνος λέγει τὸ ὄνομα τοῦ καθολικοῦ βέβηλον, κατ' αὐτὴν οἱ Γιεζουβῖται καὶ ἄλλοι τῷ Πάπᾳ διδόασιν, ἐμμέσως παρ' αὐτοῦ ὡς μονάρχου ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοὺς Πατριάρχας καὶ πάντα Ἐπίσκοπον λαμβάνειν τὴν ἐπισκοπικὴν δικαιολογίαν λέγοντες, ὡς δείκνυται τοῦτο καὶ ἐκ τῆς παρὰ τῶν Γιεζουβιτῶν διαταγῆς τοῦ τρίτου Ἰννοκεντίου ἐν τῇ ἐν Λατερανῷ Συνόδῳ. Σελὶς 1135 Σειρὰ 51

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Ὅτι τὸ βέβηλον τοῦ καθολικοῦ ὄνομα κατὰ Βελλαρμῖνον, καὶ Βεναῦδος Ζάιας ὁ Σπαλάθου καὶ Θωμᾶς Ντεβίο καὶ Χριστόφορος Μάρκελλος ἐν ἄλλῃ ἐν Λατερανῷ Συνόδῳ [illegible] τῇ [illegible] [illegible] [illegible], μέλη αὐτοῦ τοὺς Χριστιανούς, καὶ μόνον ἐπὶ γῆς βασιλέα αὐτὸν [illegible], καὶ [illegible] εἰς τοὺς [illegible] αὐτοῦ ὡς Θεοῦ γῆς τὴν Ἐκκλησίαν εἰπόντες. Σελὶς 1136 Σειρὰ 35

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'.

Ὅτι καὶ Πανοῦελος καὶ Βίνιος τὸ ἐν καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ δεῖ οὐκ Ἐπίσκοπον εἶναι [illegible] [illegible] εἰς τὴν [illegible] ἐπισκοπὴν τοῦ Ῥώμης μετασύρουσιν, [illegible] καὶ Βονιφάτιος [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἐν οἷς σημειοῦμεν ἐνταῦθα τρόποις ἀντιχριστιανικῶς ἀποφαίνονται καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Σελὶς 1137 Σειρὰ 21

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Κ'.

Ἀντίθεσις ἕκτη εἰς τὴν δευτέραν διαίρεσιν τοῦ Βελλαρμίνου, ὅτι ἡ δοθεῖσα φροντὶς ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας τῷ Πέτρῳ οὐ ταὐτὸν τῷ καθολικὸς Ἐπίσκοπος, οὐ, [illegible] λέγεται, οὐδὲ ἐπὶ μονάρχης τῶν Ἀποστόλων ὁ Πέτρος, ὅτε καὶ πᾶσι τοῖς Ἀποστόλοις τῆς αὐτῆς φροντίδος δοθείσης. Σελὶς 1137 Σειρὰ 55

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΑ'.

Ἀντίθεσις ἑβδόμη εἰς τὴν αὐτήν, ὅτι ἄλλο Ἐπίσκοπος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἄλλο καθολικὸς Ἐπίσκοπος καὶ οὐ ταὐτὸν κατὰ τὸν Διάλογον. Σελὶς 1138 Σειρὰ 17

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΒ'.

Ἀντίθεσις ὀγδόη εἰς τὴν αὐτήν, ὅτι ἐκ τοῦ μὴ ἀντειπεῖν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον τοῖς εἰποῦσι [illegible] τὸν Λέοντα Ῥώμης διαλεγομένων, οὐ δίδοται τῷ Ῥώμης μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἔχοντι μετὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸν εἰκοστὸν ὄγδοον Κανόνα τῆς αὐτῆς Συνόδου. Σελὶς 1138 Σειρὰ 28

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΓ'.

Ὅτι τὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως προνόμιον ὑπό τε Συνόδων καὶ Πατριαρχῶν καὶ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ βεβαιοῦται, ὅθεν ἡ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ κεφαλαίῳ πρώτῳ τοῦ Κώδικος τοῦ Ἰουστινιανοῦ πρὸς τὸν Ῥώμης Ἰωάννην ἐπιστολὴ ἐστὶ πλάσμα ὡς μαρτυροῦσι πολλοί. Σελὶς 1138 Σειρὰ 52

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΔ'.

Ὅτι ὁ Βίνιος μὴ εὑρίσκεσθαι λέγων ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Νηστευτοῦ Συνόδῳ τὸν οἰκουμενικὸς Τίτλον τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, οὐκ ἔχει δεῖξαι ἀντειποῦσαν τῷ Τίτλῳ τὴν Σύνοδον, ἥτις μάλιστα καὶ οἱ Πατριάρχαι ὑπερασπισθέντες αὐτοῦ, κατεφρόνησαν τῶν νουθεσιῶν Πελαγίου καὶ Γρηγορίου τῶν Παπῶν. Σελὶς 1139 Σειρὰ 12

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΕ'.

Ἐπανάληψις τοῦ ἀνωτέρου ἐπιχειρήματος, ὅ ἐστιν, ὃ πρέπει τῷ Πάπᾳ αὐτῷ, καὶ ἑτέρῳ τινὶ πρέπει, καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ συλλογισμοῦ μετὰ τοῦ συμπεράσματος, καὶ προσθήκης ἑτέρου ἐπιχειρήματος, ἐξ ὧν δείκνυται μηδένα πατέρα πατέρων καλεῖσθαι τῇ μοναρχικῇ ἐννοίᾳ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ καταντῶσιν εἰς τὸ μέσον καὶ τὰ ὀκτὼ ἴδια τοῦ Ῥώμης. Σελὶς 1139 Σειρὰ 31

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΥΣ ϛ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΥΣ ϛ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΥΣ ϛ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΥΣ ϛ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΙΝΑΞ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΝΔΕΚΑΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΑ ΕΚΑΣΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ϛ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

κόκκινα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ἹΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

ΠΙΝΑΞ ΒΙΒΛΙΟΥ ΔΩΔΕΚΑΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΑ ΕΚΑΣΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Δεῖ δὲ τοὺς τὴν παροῦσαν βίβλον ἀναγινώσκοντας καὶ σφάλματα εὑρίσκοντας, μὴ ἁπλῶς καταγινώσκειν τοῦ διορθωτοῦ ἀμάθειαν, ἀλλὰ καταμανθάνοντας τὰ αἴτια τῶν ἐν αὐτῇ σφαλμάτων, φημὶ πρῶτον τῶν χαλκοτύπων τὸ ἀλλόγλωσσον μετὰ καὶ τοῦ μὴ ἐπίστασθαι ὅλως τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐντεχνόν τε καὶ ἁπλῆν διάλεκτον, δεύτερον τῶν ψηφίων καὶ ἐργαλείων τὸ εἰς ἐντύπωσιν πάντως καὶ πάντῃ ἀνεπιτήδειον, καὶ τρίτον τὴν τοῦ διορθωτοῦ βαρεῖαν νόσον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐντυπώσεως τῆς βίβλου μέχρι τέλους αὐτῆς, συγγνώμην αὐτῷ διδόναι, εἰ καὶ τὰ τῆς βίβλου σφάλματα κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς τὰ ἐνόντα σεσημείωται, αἱ δὲ ἐπιγραφαὶ τῶν κεφαλαίων καὶ παραγράφων αἱ αὐταὶ οὖσαι τοῖς πίναξι, τὴν ἐπιδιόρθωσιν ἐνταῦθα ἐντελεστέραν ἔχουσιν, ὅσα γὰρ ἐκεῖ ἠσφάλται, ἢ οὐχ εὑρίσκεται, ἐνταῦθα ὀρθῶς καὶ ἀνελλιπῶς τέθειται. ἐῤῥώσθε οὖν οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτὴν, καὶ μέμνησθε τοῦ λίαν ἐν τῇ διορθώσει αὐτῆς κοπιάσαντος Ταπεινοῦ Μητροφάνους Γρηγορᾶ τοῦ ἐκ Δωδώνης, τὴν ἀξίαν Ἱερομονάχου.

Τέλος, Θεῷ δὲ τῷ τελεσιλλίῳ χάρις.

Μελετίου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν
Ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας βιβλίῳ δευτέρῳ, κεφαλαίῳ πέμπτῳ, παραγράφῳ ὀγδόῳ, ἐνάτῳ καὶ δεκάτῳ.

Ὅτι τὸ τὴν τῶν παπιστῶν Ἐκκλησίαν εἶναι ἀληθῆ ἐκ τῆς τῶν Ἐπισκόπων ταύτης διαδοχῆς, οὐκ ἔστι σημεῖον ἀληθές.
Τῆς δὲ Ῥωμαίων Ἐκκλησίας, μετὰ τὴν Παύλου καὶ Πέτρου μαρτυρίαν, πρῶτος κληροῦται τὴν Ἐπισκοπὴν ὁ Λῖνος, ὃν ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς τοῦ Τίτου βασιλείας, ὡς Εὐσέβιος ἱστορεῖ κεφαλαίῳ πρώτῳ, δεκάτῳ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ τετάρτῳ τοῦ τρίτου βιβλίου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὁ Ἀνάκλητος διαδέχεται, λέγων, Καὶ τὴν ταύτης λειτουργίαν ἐνιαυτοῖς δυοκαίδεκα κατασχὼν, Ἀνακλήτῳ ταύτην παραδίδωσι, τοῦτον δὲ τὸν Ἀνάκλητον ἔτη δεκαδύο ἐπισκοπεύσαντα, ὁ Κλήμης διαδέχεται τῷ δεκάτῳ ἔτει τῆς τοῦ Δομετίου ἡγεμονίας. Ἀνάγνωθι καὶ τὸν Εἰρηναῖον βιβλίῳ τρίτῳ κατὰ Αἱρέσεων, κεφαλαίῳ τρίτῳ.
Τῶν δὲ Λατίνων συγγραφέων ἄλλοι μὲν ἐθέλουσι πρῶτον Ἐπίσκοπον τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας μετὰ Πέτρον τὸν Λῖνον, δεύτερον τὸν Κλῆτον, τρίτον τὸν Κλήμεντα, τέταρτον τὸν Ἀνάκλητον, οἷός ἐστιν ὁ Πλάτινας ἐν τοῖς βίοις τῶν Ῥώμης Ἐπισκόπων, ὁ Σαβελλικὸς ἐννεάδι ἑβδόμῃ, βιβλίῳ δευτέρῳ, ὁ Ναύκληρος μέρει δευτέρῳ, ὁ Βαρώνιος ἐν ἔτει ἑξηκοστῷ ἐνάτῳ, ἀριθμῷ τεσσαρακοστῷ πέμπτῳ, ὁ Βελλαρμῖνος ἐν τῇ χρονολογίᾳ μέρει δευτέρῳ, ἔτος ἑβδομηκοστὸν, καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ ὁ Πεταύιος ἐν τῇ λογιστικῇ τῶν χρόνων μέρει πρώτῳ.
Ἄλλοι δὲ, οἷός ἐστι Μαριανὸς ὁ Σκότος ἐν τῷ χρονικῷ, καὶ Βαρθολομαῖος Καραντζᾶς, παραλιπόντες τὸν Λῖνον καὶ τὸν Κλῆτον, πρῶτον ἀριθμοῦσι τὸν Κλήμεντα, δεύτερον τὸν Ἀνάκλητον. ὁ δὲ Μιλευιτανὸς Ὀπτάτος καὶ ὁ Αὐγουστῖνος ἐν ἐπιστολῇ ἑκατοστῇ ἑξηκοστῇ πρώτῃ πρῶτον τιθέασι τὸν Λῖνον, δεύτερον τὸν Κλήμεντα, τρίτον τὸν Ἀνάκλητον. ὁ δὲ Ὀνούφριος ἐν τῷ χρονικῷ τῶν τῆς Ῥώμης Ἀρχιερέων πρῶτον τίθησι τὸν Λῖνον, δεύτερον τὸν Κλήμεντα, τρίτον τὸν Κλῆτον, τέταρτον τὸν Ἀνάκλητον. καὶ τελευταῖος ὁ Ἐπιφάνιος καταλιπὼν τὸν Ἀνάκλητον, ὃν πάντες οἱ λοιποὶ ἀριθμοῦσι, τίθησι πρῶτον τὸν Λῖνον, δεύτερον τὸν Κλῆτον, τρίτον τὸν Κλήμεντα. διὰ ταῦτα ὁ Καραντζᾶς τὴν διαδοχὴν τῶν πρώτων τῆς Ῥώμης Ἐπισκόπων ὑπέδειξεν περιπεπλεγμένην καὶ ὡσανεὶ ἀμφίβολον καὶ συγκεχυμένην.
Εἰ δὲ αὕτη ἡ πρώτη τῶν Ῥώμης Ἐπισκόπων διαδοχὴ οὕτως ἀμφίβολος καὶ ἀβέβαιός ἐστιν, ὥστε ποικίλας δόξας περὶ αὐτῆς ὑπάρχειν, ὅσαι σχεδὸν κεφαλαὶ τῶν ἱστορικῶν εἰσι, τί ἔσται περὶ τῆς τῶν μεταγενεστέρων; μάλιστα τῶν ἀπὸ Νικολάου τοῦ πρώτου μέχρι Κλήμεντος τοῦ δευτέρου, ἐνιαυτοῖς διακοσίοις ἑξήκοντα ἐπισκοπησάντων. Ὅρα Ὀνούφριον τὸν Πανούινον ἐν τοῖς σημειώμασιν εἰς τὸν Πλάτιναν περὶ Νικολάου τοῦ ἐνδεκάτου.
Συνάγεται ἄρα ἐκ τούτων σαθρὸν εἶναι καὶ ἀνίσχυρον τὸ τῶν παπιστῶν ἐπιχείρημα, ὅπερ αὐτοὶ ὡς ἰσχυρότατον καὶ ἀδιάλυτον νομίζουσι, μόνην δηλαδὴ τὴν αὐτῶν Ἐκκλησίαν ἐκ ταύτης τῆς τῶν Ῥώμης Ἐπισκόπων διαδοχῆς ἀληθῆ συνάγοντες καὶ ἀτρεκεστάτην εἶναι, τὰς δὲ παρ' αὐτὴν παρεφθαρμένας, ἢ καὶ ψευδεῖς, ὡς ἐκ τοῦ Βελλαρμίνου δηλοῦται τόμῳ δευτέρῳ τῶν φιλονεικιῶν, βιβλίῳ τετάρτῳ, κεφαλαίῳ ὀγδόῳ.

ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ. Α. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α.

Περὶ τοῦ γένους καὶ τῆς ἐνθρέτου πολιτείας τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου, καὶ πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ τοῦ χρυσοῦ πετάλου, ὃ ἐφόρει αὐτός τε καὶ ὁ Ἐπιστήθιος. καὶ ὅτι ΚΑΡΑΙ οἱ πέντε Πατριάρχαι. ἔτι περὶ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβου, τοῦ τε τρόπου τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ καὶ τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ.

ὰν τινὸς ἁγίου μνήμη ἔχῃ νὰ ἐπαινῆται καὶ νὰ ἐγκωμιάζηται, καὶ ἡ μνήμη τοῦ δικαίου Ἰακώβου ἐξαιρέτως ἔχει νὰ ὑπερθαυμάζηται, διότι ἔτις ἀρετὴ καὶ ἔτι προτέρημα σποράδην εὑρέθησαν εἰς τοὺς ἁγίους, ἡνωμένως καὶ συλλήβδην εὑρέθησαν εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον. Πολλὰ ὀλίγους εὑρίσκομεν ἡγιασμένους ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῶν, πλὴν ἀναμεταξὺ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὀλίγους συναριθμεῖται καὶ ὁ τρισόλβιος οὗτος Ἰάκωβος, ἄκακος ἀληθινὰ καὶ ἁπλοῦς, καθὼς ἦτον καὶ ὁ Ἰακὼβ ἄνθρωπος ἄπλαστος, ὡς ἀναγινώσκομεν τοῦτο εἰς τὴν θεόπνευστον παλαιὰν γραφήν, ἂν καλὰ καὶ νὰ ἐκράχθη ὁ Πατριάρχης Ἰακὼβ πτερνιστής, καθότι ἐκράτει μὲ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν πτέρναν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἡσαῦ, καὶ ἕως εἰς τὸ ὕστερον νὰ ἔλαβε καὶ τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ διὰ τὸ ἔψημα τῆς φακῆς, πλὴν κατὰ τὴν φυσικὴν σποράν πρῶτος ἦν ὁ Ἰακώβ, ὅθεν καὶ ἐζήτει πρῶτος νὰ ἐξέλθῃ ἔξω ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ὡς καὶ πρωτότοκος, καθὼς καὶ ἥρμοζεν αὐτῷ. Ἀλλὰ τίνες οἱ γονεῖς αὐτοῦ τοῦ δικαίου, ὁποῦ διὰ τὴν ἁγιωσύνην καὶ τὴν ἀγαθωσύνην αὐτοῦ ὠνομάσθη Ὀβλίας; Ἅμιλλα εἶναι περισσὴ εἰς τοὺς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, καὶ καθὼς διὰ τὸν Ὅμηρον τὸν ποιητὴν ἑπτὰ πόλεις μάρνανται σεμνὴν περὶ ῥίζαν Ὁμήρου, οὕτω παρόμοια καὶ διὰ τὸν Ἀδελφόθεον τοῦτον Ἱεράρχην τρεῖς μοῖραι φιλονεικοῦσι. Διὰ τὸν Χριστὸν ἔλεγον οἱ Ναζαρηνοί, οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαρία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσῆς, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; νὰ ἦτον υἱὸς τῆς Παναγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, ἄλλος τὶς οὐκ ἐτόλμησε νὰ εἰπῇ τοῦτο, παρὲξ ὁ αἱρετικὸς Ἐλβίδιος. νὰ ἦτον ὅμως ἀληθῶς ὡς μητρυιὰ αὐτοῦ ἡ Παναγία, ὁμολογεῖ τοῦτο ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶτταν εἰς τὸν λόγον ὁποῦ κάμνει περὶ τῶν Μυροφόρων. ὅθεν ὁ Θεοφύλακτος ὁ παραφραστὴς τοῦ χρυσορρήμονος εἶπεν, ὅταν ἀναγινώσκῃς εἰς τὸν Λουκᾶν, καὶ Μαρία Ἰακώβου, νόει μοι τὴν Θεοτόκον, ὡς μητέρα δοκοῦσαν Ἰακώβου τοῦ υἱοῦ Ἰωσήφ, ὃν καὶ μικρὸν ἔλεγον, εἰς διαφορὰν δηλονότι τοῦ ἄλλου Ἰακώβου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζεβεδαίου, ὁποῦ ἐλέγετο μέγας, ὡς εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ἢ καὶ μικρὸς εἰς τὴν ἡλικίαν, καὶ εἰς τὴν κλῆσιν τῆς ἀποστολικῆς ἀξίας ὑστερώτερος. Ἐματαιολόγησεν ὅποιος εἶπεν ὅτι ἡ ἁγία Ἄννα νὰ ἐγέννησε τρεῖς Μαρίας, καὶ ὅτι ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ νὰ ἐπῆρε τὸν Ἀλφαῖον, καὶ νὰ ἐγέννησεν Ἰάκωβον τὸν μικρόν, Σίμωνα ἢ Συμεῶνα, Ἰούδαν τὸν καὶ Θαδδαῖον, καὶ Ἰωσῆν τὸν ἐπικληθέντα δίκαιον, διότι ἡ ἁγία Ἄννα μίαν καὶ μόνην Μαρίαν ἐτεκνοποίησε τὴν Θεοτόκον καὶ Θεόπαιδα Μαρίαν, ὡς καὶ ὁ Ἰωακεὶμ οὐκ ἐγέννησεν ἄλλην Μαρίαν μὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Κλωπᾶ, ὅτι τόσον

ὁ Ἰωακείμ, ὅσον καὶ ἡ Ἄννα ἦσαν ἄτεκνοι καὶ ἄγονοι· καὶ ἡ ἁγία Ἄννα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωακεὶμ, ἐν προσευχαῖς καὶ νηστείαις ἐπέρασε τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῆς, καθὼς ἐσημείωσε [illegible] καὶ ὁ συναξαριστὴς (ὁποῦ λέγεται νὰ εἶναι ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας Μαυρίκιος, ποιητὴς τῶν συναξαρίων) ἐκ τοῦ Μεταφραστοῦ, καὶ ἄλλων πολλῶν [illegible] καὶ ἀληθινῶν, εἰ καὶ πολλὰ συγγράμματα ἐκείνων οὐχ εὑρίσκονται νῦν. ἀλλὰ καὶ ὁ Κλωπᾶς οὐκ ἦν ἀδελφὸς τοῦ Ἰωακεὶμ, ὡς τινες φαντάζονται, ἀλλὰ μόνον τοῦ Ἰωσὴφ ἀδελφὸς, καθὼς καὶ ὁ Κλεώπας λέγεται νὰ εἶναι ἀνεψιὸς τοῦ Χριστοῦ, ὡς μαρτυροῦσι τὰ Πανάρεια τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου. Παλαιὰ [illegible] ἐστάθη μεταξὺ εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἄνδρας, ἀν ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ ὁ μνήστωρ τῆς Θεοτόκου ἦτον μὲ ἄλλην γυναῖκα πρότερον συνεζευγμένος. [illegible] εἰς τὸν Ἀγκυρωτὸν αὐτοῦ λόγον [illegible] βεβαιοῖ νὰ ἦτον χηρευάμενος, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς ὁποῦ κατήγετο ἀπὸ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα (ὁ Ἱππόλυτος θέλει νὰ ἐλέγετο Σαλώμη) νὰ ἐτεκνογένησεν ἓξ παιδία, τέσσαρα ἀρσενικὰ, τὸν Ἰάκωβον, τὸν Σίμωνα, τὸν Ἰούδαν, καὶ τὸν Ἰωσῆν, καὶ δύο θηλυκὰ, τὴν Ἐσθὴρ, καὶ τὴν Θάμαρ. Ὁ Ξανθόπουλος Νικηφόρος προστίθησιν εἰς τὴν κυριακὴν τῶν Μυροφόρων καὶ τρίτην θυγατέρα τὴν Σαλώμην, τὴν γυναῖκα τοῦ Ζεβεδαίου. Ὁ Ἱερώνυμος ὁποῦ κάμνει τὸν μνήστορα Ἰωσὴφ παρθένον, ἀναφέρει πῶς ἀπὸ τῶν ψευδοευαγγελίων τῶν ἐπιγεγραμμένων τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἰακώβου, περιττοὶ νὰ ἐδιδάχθησαν, καὶ νὰ εἶπαν, ὅτι ὁ μνήστωρ Ἰωσὴφ μὲ τὴν Ἔσκαν νὰ ἐπαιδοποίησε τοὺς λεγομένους ἀδελφοὺς τοῦ Κυρίου. ἴθεν ὁ Θεοδώριτος διαλευκαίνων ἐκεῖνο τοῦ Παύλου εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας (ἕτερον δὲ τῶν Ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου) πρόσεχε, λέγει, ὅτι οὐκ [illegible] κα τοῦ Κυρίου ἀδελφὸς ὁ Ἰάκωβος, ἀλλ' οὐδὲ ἐστάθη ποτὲ υἱὸς τοῦ μνήστορος Ἰωσὴφ, ὡς τινες εἶπον (ἤγουν ὁ Νύσσης Γρηγόριος, ὁ θεῖος Χρυσόστομος, Ἰλάριος καὶ Ἀμβρόσιος) ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς, ἀλλὰ τοῦ Κλεώπα υἱός. ὁ δὲ Ἱερώνυμος ἀντιλέγει, καὶ θέλει νὰ εἶναι ὁ Ἰάκωβος οὗτος υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου, διότι ὁ Ματθαῖος, καὶ ὁ Μάρκος φανερὰ γράφουσι διὰ τὰς θεωρούσας γυναῖκας ἀπὸ μακρόθεν, πῶς ἦν καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, ἦσαν δὲ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι. ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία Ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, τουτέστιν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. συμφωνεῖ δὲ τοὺς διδασκάλους ὁ Θεοφύλακτος εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ὅτι ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ νὰ ἦτον θυγάτηρ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ γυνὴ τοῦ Ἀλφαίου, αὖ καλὰ καὶ ἄλλοι ἀντιστρόφως νὰ εἶπον, ὅτι διατοῦτο λέγεται τοῦ Κλωπᾶ, ὅτι ἦτον ἀνὴρ αὐτῆς ὁ Κλωπᾶς, καθὼς καὶ ἡ Σαλώμη κράζεται τοῦ Ζεβεδαίου, ὅτι ἦτον ἀνὴρ αὐτῆς ὁ Ζεβεδαῖος. καὶ κατὰ ἀλήθειαν, ἐπειδὴ ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος κάμνουσι τὴν Μαρίαν τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ θεωροῦσαν ἀπὸ μακρόθεν, καὶ ὁ Ἰωάννης τὴν Μαρίαν τοῦ Κλωπᾶ παρεσταμένην εἰς τὸν Σταυρὸν ὁμοῦ μὲ τὴν Παναγίαν, φαίνεται νὰ εἶναι ἄλλη ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ, καὶ ἄλλη ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσῆ καὶ τοῦ Ἰακώβου. ὅθεν ὁ Ἡγήσιππος ὁποῦ θέλει ὅτι ὁ Κλωπᾶς νὰ ἦτον ἀδελφὸς τοῦ μνήστορος Ἰωσὴφ, καὶ [illegible] Ἱεροσολύμων [illegible] τοῦ Κυρίου, [illegible] γράφει ὅτι καὶ ὁ Ἰάκωβος νὰ εἶναι υἱὸς [illegible], φαίνεται νὰ διακρίνῃ τὸν Ἀλφαῖον ἀπὸ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ ἑπομένως ἄλλη νὰ εἶναι ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου, ὁποῦ εἶχεν ἄνδρα τὸν Ἀλφαῖον, καὶ ἄλλη ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ, ὁποῦ γίνεται ἀδελφὴ τῆς μητρὸς τοῦ Κυρίου, ἤγουν συγγενὴς καὶ πρώτη ἐξαδέλφη τῆς Παναγίας, ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰωακεὶμ, ἢ καὶ ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἁγίας Ἄννης γεγεννημένη. [illegible] ταῦτα οὐ λέγομεν, μόνον μὲ χριστιανικὴν εὐλάβειαν τὰ περιεργαζόμεθα, ὅτι καὶ [illegible]. [illegible] ὅτι ὁ Ἰάκωβος [illegible] νὰ [illegible] ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, καὶ κρασὶ ἢ ῥακὶ οὐκ ἔπιε ποτὲ ὡς Ναζηραῖος, καὶ κρέας οὐκ ἔφαγεν, οὐδὲ νὰ ἐξυρίσθη, οὐδὲ μὲ ἔλαιον νὰ ἐχρίσθη, ἢ εἰς λουτρὸν νὰ ἐπῆγε καὶ νὰ ἐλούσθη, γράφει τοῦτο ὁ Παμφίλου Εὐσέβιος εἰς τὸ δεύτερον τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἱστορίας, [illegible] ἔτι, καὶ [illegible] Ἡγήσιππον [illegible] πάλιν γράφουσιν ὅτι οὐκ ἔβαλον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ποτὲ σανδάλια, ἀλλὰ πάντοτε περιεπάτει γυμνόπους, καὶ πάντοτε λευκὰ ἱμάτια καὶ λινὰ ἐφόρει. ὅθεν ὑπωπτεύουσι τινὲς, ὡς ὁ Ἐπιφάνιος καὶ ὁ Ἱερώνυμος ὅτι νὰ [illegible] ὁ Ἰάκωβος [illegible] τοῦ [illegible] κε τὴν σινδόνα, ἤγουν τὸ [illegible] αὐτοῦ [illegible] ὁποῦ αὐτὸς μόνος [illegible] Ἐπαρθένευσεν εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν, καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἐγένοντο ὡς αἱ τῆς καμήλου, μάλιστα [illegible], ἐκ ἀπὸ [illegible] νὰ ὠγκώθη καὶ νὰ [illegible] ἀλλὰ καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible] πνευματικῆς ἁμίλλης μικροὶ καὶ [illegible] τοῦτο ὁ [illegible] ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἰσέβαινε, καὶ ἐκεῖ [illegible] τοῦ λαοῦ [illegible], ἤγουν δίκαιος ἐπωνομάσθη, καὶ τὸ χρυσ[illegible] τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ νὰ φορῇ κατηξιώθη. [illegible] ὁ Κλήμης καὶ ὁ Ἐπιφάνιος, ὁ ὁποῖος θέλει [illegible] τοῦ Ἰακώβου νὰ εἶναι θρόνος ἀρχιερατικὸς, ὁποῦ ἔμελλε νὰ βασιλεύσῃ ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου, Καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. ὅθεν ὁ κορυφαῖος Ἀπόστολος [illegible] αὐτὸν βασίλειον ἱεράτευμα, ὡς [illegible] ὁποῦ [illegible] Ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἐξ ἐκείνων διάδοχοι (εἰ καὶ πρὸς και-

ρὸν) ὡς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς λαοῦ ἐφόρουν κορώνας καὶ μίτρας εἰς σημεῖον τῆς ἐξουσίας αὐτῶν. Οὕτως ὁμολογεῖ ὁ Πολυκράτης διὰ τὸν ἐπιστήθιον Ἰωάννην, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐφόρει τὸ χρυσοῦν πέταλον εἰς τὴν Ἔφεσον, διὰ τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν φοροῦσιν οἱ πατριάρχαι τὰς κορώνας, καὶ ἀφαιρέτως. διότι αὖ ἐφόρουν τὴν κίδαριν οἱ Λευῗται κατὰ τὸ Λευϊτικὸν, Καὶ προσήγαγε Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιδάρεις. καὶ διὰ τὸν Ἀαρὼν γράφει, καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὸ καθηγιασμένον. καὶ εἰς τὴν Ἔξοδον εἶπε Κύριος τῷ Μωϋσῇ. καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρὸν, καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγῖδος, ἁγίασμα Κυρίου. πόσῳ μᾶλλον, λέγουσι τινὲς, οἱ πατριάρχαι τῆς νέας διαθήκης, οἱ μὴ ὄντες κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ, νὰ μὴ δοξάζωνται καὶ μὲ χρυσᾶς τιάρας καὶ κορώνας, καὶ νὰ μὴ φοροῦσι στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιδάρεως, ἐκτύπωμα σφραγῖδος ἁγιάσματος, κατὰ τὸν Σιράχ, καύχημα τιμῆς, ἔργον ἰσχύος. καὶ μάλιστα ὅπου εἶσι καὶ λέγονται ΚΑΡΑΙ, ἤγουν κατὰ τὸν Βαλσαμῶνα Θεόδωρον, Κ. ὁ Κωνσταντινουπόλεως, Α. ὁ Ἀλεξανδρείας, Ρ. ὁ Ῥώμης, Α. ὁ Ἀντιοχείας, Ι. ὁ Ἱεροσολύμων. ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε τὸ ἀληθέστερον κατωτέρω, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δευτέρῳ παραγράφῳ δευτέρῳ. ἀλλ' ἂς ἴδωμεν καὶ τὴν χειροτονίαν τοῦ πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων. ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ πρώτῳ σημειοῖ, ὅτι ὁ στρωματεὺς Κλήμης εἰς τὸ ἕκτον τῶν ὑποτυπώσεων λέγει, πῶς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, ὡς ὑπὸ Χριστοῦ προτετιμημένοι, ἵνα μὴ ἔχωσι διαφορὰν ποῖος νὰ εἶναι πρῶτος (ὅτι ὅστις ἤθελε λάβῃ τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων, εἶχεν ἀξίωμα εἰς τοὺς ἄλλους) ἐξελέξαντο τὸν Ἰάκωβον νὰ εἶναι ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Κλήμης εἰς τὸ ἕβδομον τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐπαίρων τὸν Ἀδελφόθεον, τὸ ἀξίωμα λέγει, Ἰακώβῳ τῷ δικαίῳ καὶ Ἰωάννῃ, καὶ Πέτρῳ μετὰ τὴν ἀνάστασιν παρέδωκε τὴν γνῶσιν ὁ Κύριος, καὶ οὗτοι τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις παρέδωκαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπόστολοι τοῖς ἑβδομήκοντα. ὁ δὲ Ἀνάκλητος ὅπου θέλει ὅτι ὁ πρῶτος κανὼν τῶν ἁγίων ἀποστόλων νὰ εἶναι τοῦ ἁγίου Πέτρου λόγος, Ἐπίσκοπος χειροτονείσθω ὑπὸ ἐπισκόπων δύο, ἢ τριῶν, λέγει, πῶς εἰς τὴν χειροτονίαν τοῦ Ἰακώβου νὰ συνέδραμον τρεῖς ἀπόστολοι, Πέτρος, Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰάκωβος. ὁ δὲ Ἐπιφάνιος αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ ὀγδόῃ λέγει, καὶ πρῶτος οὗτος εἴληφε τὴν καθέδραν τῆς ἐπισκοπῆς, ᾧ πεπιστεύκει ὁ Κύριος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς πρώτῳ, καὶ ἐκαλεῖτο ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου. εἴτε οὖν ὁ Κύριος μόνος, εἴτε διὰ τῶν τριῶν κορυφαίων ἐχειροτόνησε τὸν Ἰάκωβον, ἀσύγκριτόν ἐστι τοῦ Ἀδελφοθέου τὸ ἀξίωμα. ὅθεν ἔλεγεν ὁ Ἡσύχιος, ὅτι ὁ Πέτρος δημηγορεῖ, ἀλλ' ὁ Ἰάκωβος νομοθετεῖ. τὸ δὲ Ἀλεξανδρινὸν χρονικὸν λέγει, ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ λέγει ὁ Λουκᾶς, οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου, εἶναι ἡ ἔνδοξος καὶ ἀειπάρθενος Θεοτόκος Μαρία, καὶ ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ ὁ μνήστωρ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ πρῶτος τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις κατακοσμήσας θρόνον, καὶ Ἰωσῆς, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας, οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου ἀπὸ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ ἕως Ἀναλήψεως αὐτοῦ. ὁ Χρυσόστομος δὲ λόγῳ τριακοστῷ ὀγδόῳ τῆς πρώτης πρὸς Κορινθίους λέγει εἰς τὸ, ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, ἐμοὶ δοκεῖ τῷ ἀδελφῷ τῷ ἑαυτοῦ, αὐτὸς γὰρ αὐτὸν λέγεται κεχειροτονηκέναι, καὶ ἐπίσκοπον ἐν Ἱεροσολύμοις πεποιηκέναι πρῶτον. γράφει δὲ καὶ ὁ Εὐσέβιος εἰς τὸ ἕβδομον τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ, κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἐννάτῳ, πῶς εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ εὑρίσκετο καὶ ὁ θρόνος τοῦ Ἀδελφοθέου, καὶ θέλει καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ Κύριος αὐτὸν τὸν Ἰάκωβον ἐψηφίσατο Ἱεράρχην τῶν Ἱεροσολύμων. ὅθεν κατὰ τὴν διαταγὴν καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Χριστοῦ, μετὰ τὴν Ἀνάληψιν αὐτοῦ, εὐθὺς ἐχειροτονήθη ἀπὸ τῶν τριῶν ἄνωθεν ἀποστόλων. πλὴν ἴσως τις καὶ ἤθελεν ἀπορήσῃ, πῶς ἐφυλάχθησαν τὰ ἱερὰ καὶ ὁ θρόνος οὗτος τοῦ ἱεράρχου μετὰ τὴν τόσην ἅλωσιν καὶ αἰχμαλωσίαν τῆς Ἱερουσαλήμ; δίδωσιν ἡμῖν τὴν λύσιν ὁ Ἐπιφάνιος, ὁ ὁποῖος βεβαιοῖ καὶ δι' ἀποκαλύψεως νὰ ἔφυγον οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὅπου ἐκκλησιάζοντο ἔσω εἰς τὴν ἁγίαν Σιὼν, καὶ νὰ διέβησαν εἰς τὴν χώραν Πέλλαν ὀνομαζομένην, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐκεῖ νὰ ἐφύλαξαν ὅτι ἔλαβον ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων θεῖόν τε καὶ σεβάσμιον. καὶ τότε ἐπληρώθη τὸ ψαλμικὸν, Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου, ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου. μάλιστα ἐτελειώθη τοῦ Κυρίου ἡ πρόῤῥησις, ὅπου ἔλεγεν, Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ δικαίου Ἰακώβου, διὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἄδικον σφαγὴν, θέλει ὁ Ἰώσηππος νὰ ᾐχμαλωτίσθησαν καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα παρὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τὸ ἱερὸν νὰ κατερημώθη, ὥστε μὴ μεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον, ἂν καλὰ καὶ ἠπατήθη, παρεὶς ἀνιστόρητον τὴν κυρίαν καὶ ἀληθῆ αἰτίαν, ἥτις ἦν ἡ κατὰ τοῦ Χριστοῦ μανία, λέγων δὲ περὶ τοῦ Ἰακώβου, διηγεῖται πῶς, καὶ διατί ἐφονεύθη ὁ τόσος ἅγιος ἄνθρωπος, εἰς τὸ εἰκοστὸν τῆς ἀρχαιολογίας αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ ὁ Παῦλος ἐπεκαλέσθη τὴν κρίσιν τοῦ Καίσαρος, καὶ ἐπέμφθη παρὰ τοῦ Φήστου εἰς τὴν Ῥώμην, ἀπηλπίσθησαν οἱ Ἑβραῖοι, καὶ ὅλον τὸν θυμὸν αὐτῶν καὶ τὴν μῆνιν εἶχον ἐπὶ τὸν Ἰάκωβον. ἦν δὲ τότε ὁ Ἄννας ἀρχιερεὺς, ἄνθρωπος θρασὺς καὶ σκληρὸς, καὶ δοκόφρων, καὶ Σαδδουκαῖος εἰς τὴν θρησκείαν, καὶ λοιπὸν εὐκαιρίας δραξάμενος (ὅτι ὁ Φῆστος προετετελευτήκει καὶ ὁ Ἀλβῖνος οὔπω προέφθασεν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ) ἐποίησε συμβούλιον,

καὶ εἰς αὐτὸ ἐβεβαίωσε νὰ λιθοβοληθῇ ὁ Ἰάκωβος ὡς ἀσεβὴς καὶ κακογνώμων, ἂν καλὰ καὶ περισσοὶ ἐσυνεφώνησαν εἰς τὸ αἷμα τοῦ δικαίου καὶ ἀθώου. καὶ λοιπὸν ἦλθανε οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εἰς τὸν ἅγιον λέγοντες, ἰδὲ ὅλοι παρακαλοῦμέν σε νὰ διδάξῃς τὸν λαὸν κατὰ τὴν μεγάλην ἑορτὴν τοῦ Πάσχα τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, καθότι ὁ λαὸς πιστεύει αὐτὸν εἶναι τὸν Μεσσίαν, ἀναβὰς γοῦν ἐπάνω εἰς τοῦ ναοῦ τὸ πτερύγιον, δίδαξον κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅτι πλὴν ἡμῶν, καὶ ἄλλοι περισσοί, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν θέλουσι πιστεύσῃ εἰς τὰ λόγιά σου τὰ γλυκύτερα ὑπὲρ τὸ μέλι, καὶ τιμιώτερα παρὰ τὸ τοπάζιον. ἀνεβίβασαν τὸν ἅγιον εἰς τοῦ Ἱεροῦ τὸ πτερύγιον, ἤγουν εἰς τὸ σκεπαστὸν τοῦ ναοῦ, ὅπερ ἦτον ὡσὰν πύργου ὕψωμα καὶ δῶμα, εἰς τὸν πε... τὸν ἀέρα ἐξηπλωμένον, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, εἰπὲ ἡμῖν ὦ δίκαιε εἰς ὃν ὅλοι ἡμεῖς χρεωστοῦμεν νὰ πιστεύωμεν, ποία εἶναι ἡ θύρα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἐσταυρωμένου; καὶ ὁ δίκαιος ἐβόησε μετὰ παρρησίας, τί με ἐξετάζετε διὰ τὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; αὐτὸς κάθηται ἐκ δεξιῶν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, καὶ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μέλλει νὰ ἔλθῃ νὰ κάμῃ κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν. ἐκραύγασαν ὢ, ὢ, ἔσφαλε καὶ ὁ δίκαιος. καταδυναστεύσωμεν καὶ ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστός ἐστιν ἡμῖν, καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν, ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν, βαρύς ἐστιν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος, ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ ἐξηλλαγμέναι αἱ τρίβοι αὐτοῦ. λιθοβολείσθω, λιθοβολείσθω, καὶ ἂς τὸν κρημνίσωμεν ἀπὸ τοῦ πτερυγίου. ἀλλ' ἐπληροφορήθησαν οἱ τότε πιστοὶ εἰς τὰ λόγια τοῦ ἱεροκήρυκος καὶ ἐβόων, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, καὶ ἐξέτειναν τὰς χεῖρας αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εὐχαρίστουν τῷ Κυρίῳ διὰ τὴν μαρτυρίαν ὁποῦ ἔδωκε περὶ τοῦ Μεσσίου Χριστοῦ ὁ τοσοῦτος ἀρχιερεύς. ὥρμησαν γοῦν κατεπάνω αὐτοῦ, καὶ ἔρριψαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ τοῦ πτερυγίου, καὶ ἡμιξηραγεῖς ἐγένοντο οἱ πόδες αὐτοῦ. εἶτα ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, χριστομιμήτως ἐδέετο λέγων, Θεὲ πάτερ συγχώρησον αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι. καὶ ἤρξαντο λιθοβολεῖν αὐτόν. εἷς δὲ ἀπὸ τῶν ἱερέων (θέλει ὁ Ἐπιφάνιος αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ ὀγδόῃ, νὰ ἦτον ὁ Συμεὼν ὁ υἱὸς τοῦ Κλεώπα, ὁ δὲ Ἰώσηπος θέλει νὰ ἦτον εἷς ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Ῥηχάβ, ἢ οὐ Ῥοχαβίμ, ὁποῦ μαρτυροῦνται ἀπὸ τοῦ προφήτου Ἱερεμίου, κεφαλαίῳ τριακοστῷ πέμπτῳ) ἀνεβόησε, παύσατε, τί ποιεῖτε; ὁ δίκαιος παρακαλεῖ ὑπὲρ ὑμῶν τὸν Θεόν, καὶ ὑμεῖς πετροβολεῖτε αὐτόν; τότε εἷς βαφεὺς ῥίπτει τὸ ἰγδόχαρον ὁποῦ ἐβάστα, καὶ κτυπᾷ τὸν ἅγιον κατὰ κεφαλῆς, καὶ τὸν φονεύει, καὶ ἐτάφη πανευκλεῶς, ὡς λέγουσι τινὲς εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐφαίνετο, καὶ ἡ στήλη τοῦ τάφου αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν καιρὸν Ἀδριανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Ἱερώνυμος δὲ εἰς τὸν βίον τοῦ ἀποστόλου γράφει, ὅτι κατὰ τὸ ἕβδομον ἔτος τοῦ Νέρωνος νὰ ἐπλακώθη, καὶ νὰ ἐρρίφθη πλησίον εἰς τὸ Ἱερόν, ὅπου ἵστατο ὁ τίτλος αὐτοῦ ἕως τῆς πολιορκίας τοῦ Τίτου, καὶ τῆς πλάτης τοῦ Ἀδριανοῦ, καὶ οἱ λέγοντες ὅτι ἐτάφη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν οὐκ ἀληθεύουσι. ὅθεν ἔπεσε σφάλμα εἰς τὸ χρονικὸν τοῦ Νικηφόρου ὁποῦ λέγει, καὶ ὁ πρῶτος ἡμῶν ἱεράρχης νὰ ἀρχιεράτευσε μόνον εἰκοσιέξ χρόνους. ἀλλὰ καὶ ὁ συναξαριστὴς ὁποῦ δίδωσιν αὐτῷ χρόνους εἰκοσιοκτὼ ἐλαθάσθη. οὐ μὴν ὁ Ἰσίδωρος ὁποῦ εἰς τὸν πρόλογον τῆς νέας διαθήκης δίδωσιν αὐτῷ τριάκοντα χρόνους ἔτυχε τοῦ σκοποῦ, διότι μόνον κατὰ ἀλήθειαν εἰκοσιεννέα χρόνους ἐκυβέρνησε τὸν θρόνον αὐτοῦ, εἰς δὲ τὸν τριακοστὸν χρόνον ἀπὸ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ ἐκοιμήθη, καθὼς ἐσημείωσε τοῦτο καὶ ὁ Παμφίλου Εὐσέβιος εἰς τὸ χρονικὸν αὐτοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ὅτι οὐ διάδοχοι τοῦ Χριστοῦ οἱ ἀπόστολοι, ἀλλὰ τοποτηρηταί, οἱ δὲ παρὰ τῶν ἀποστόλων χειροτονηθέντες, διάδοχοι αὐτῶν. καὶ περὶ τοῦ δευτέρου ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων Συμεῶνος, καὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ.

Οὐκ ἔχει ὁ Χριστὸς ὁ ἄκρος ἀρχιερεὺς κυρίως διαδόχους, ἀλλὰ τοποτηρητάς, ὅθεν ὁ Τερτυλλιανὸς κράζει τὸν μακάριον Παῦλον καὶ Πέτρον τοῦ Χριστοῦ τοποτηρητάς. οἱ δὲ ἀπόστολοι ἔχουσι διαδόχους, ὅθεν καὶ ὁ Εὐσέβιος λαλῶν περὶ τοῦ Συμεῶνος, λέγει πῶς γέγονε τοῦ Ἰακώβου διάδοχος. τὸ δὲ ἀλεξανδρινὸν χρονικὸν λέγει, ὅτι ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος καὶ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἐτελείωσε, καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων Συμεὼν ὁ καὶ Σίμων, καὶ γέγονε πατριάρχης. ὁ δὲ Εὐσέβιος εἰς τὸ τρίτον βιβλίον φησί, μετὰ τὴν Ἰακώβου μαρτυρίαν, καὶ τὴν αὐτίκα γενομένην ἅλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, λόγος κατέχει τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν τοῦ Κυρίου μαθητῶν τοὺς εἰσέτι τῷ βίῳ λειπομένους ἐπὶ ταὐτὸν πανταχόθεν συνελθεῖν ἅμα τοῖς πρὸς γένους κατὰ σάρκα τοῦ Κυρίου, πλείους γὰρ καὶ τούτων ἔτι περιῆσαν εἰσέτι τῷ βίῳ, βουλήν τε ὁμοῦ περὶ τοῦ τίνα χρὴ τῆς Ἰακώβου διαδοχῆς ἐπικρῖναι ἄξιον ποιήσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ μιᾶς γνώμης τοὺς πάντας Συμεῶνα τὸν τοῦ Κλεώπα, οὗ καὶ ἡ τοῦ Εὐαγγελίου μνημονεύει γραφή, τοῦ τῆς αὐτόθι παροικίας θρόνου ἄξιον εἶναι δοκιμάσαι, ἀνεψιόν ὥς γε φασὶ γεγονότα τοῦ Σωτῆρος. τὸν γὰρ Κλωπᾶν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωσὴφ ὑπάρχειν Ἡγήσιππος ἱστορεῖ. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ ἱεροσολυμίτης εἰς τὸν λόγον τὸν περὶ τῆς αἱρέσεως

ρέσεως τοῦ Σταυροῦ ῥητῶς ταῦτα γράφει, μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἣν ἐπολιόρκησε Τίτος, πάλιν ἐπανελθόντες οἱ πιστοὶ εἰς τὴν ἁγίαν Σιών, προεβάλοντο δεύτερον Ἱεροσολύμων Συμεῶνα τὸν τοῦ Κλεώπα τοῦ ἐν Εὐαγγελίοις ἐκφερομένου, αὐτόπτην καὶ ἀκροατὴν καὶ ἀνεψιὸν ὑπάρχοντα τοῦ Κυρίου, Κλωπᾶς δὲ ἦν ἀδελφὸς τοῦ κατὰ χάριν πατρὸς τοῦ Κυρίου. συνάγονται δὲ τεσσαράκοντα ἔτη ἀπὸ σωτηρίου πάθους ἕως ἁλώσεως Ἱεροσολύμων. ἀπὸ δὲ τῶν λόγων τούτου βεβαιοῦται πῶς ἔφυγαν οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων, ὅθεν ἐδιώχθη νὰ ὑπάγῃ καὶ μὲ τοὺς ἄλλους πιστοὺς ὁ ἅγιος οὗτος ἀρχιερεύς, ὡς εἴπομεν, εἰς τὴν Πέλλαν, διότι ὅσοι ἔμειναν ἐκεῖ ἐντὸς τῶν Ἱεροσολύμων, ὅλοι ἐφονεύθησαν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Κασσίου Φλώρου, καὶ ἐπομένως φεύγοντες, ἔλαβον καὶ τὴν ξυλίνην καθέδραν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, καὶ τὴν ἐφύλαξαν, εἰδὲ μή, ἤθελεν ἀπολεσθῆ καὶ κατακαυθῆ ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῶν ἐρημώσεων, ὅπου ἐπίστευον καὶ προσεκύνουν τὰ εἴδωλα. λέγεται δὲ καὶ ὢν ἑκατονεικοσιν ἐτῶν ὁ Συμεὼν οὗτος, νὰ ἐσταυρώθη ὑπὸ τοῦ ὑπατικοῦ Ἀττικοῦ ἐπὶ Τραϊανοῦ αὐτοκράτορος, ὅθεν πολλοὶ τεκμαίρονται νὰ ἦτον γεγεννημένος πρὸ τοῦ Χριστοῦ χρόνους δέκα. καὶ ὄντως ἔργον ἦτον τῆς θείας προνοίας, καὶ τῶν ἀποστόλων οἱ μαθηταὶ καὶ ἀκόλουθοι, ὡσὰν ἦσαν ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος, ὁ Κοδράτος, ὁ Ἑρμᾶς, ὁ Πολύκαρπος, νὰ ἀπέθνησκον γέροντες, διὰ νὰ ἐλέγξωσι καὶ νὰ ξεσπάσωσι τὰς ἀναφυείσας αἱρέσεις ἐπὶ κακῷ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. τὸ ἱστορικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας λέγει ῥητῶς, ὅτι Τραϊανοῦ καὶ Χριστιανῶν διωγμὸν κινήσαντος, Σίμων ὁ τοῦ Κλεώπα τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας ἐπίσκοπος γενόμενος, ἐμαρτύρησε γενόμενος ἐτῶν ἑκατονείκοσιν ἐπὶ Ἀττικοῦ ὑπατικοῦ, διαβληθεὶς ὑπὸ τῶν τῆς μοίρας Κηρίνθου, καὶ τῶν λεγομένων Νικολαϊτῶν, ὡς οὐ μόνον χριστιανός, ἀλλ' ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ γένους Δαβὶδ ὑπάρχων, ὃς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας αἰκισθείς, καὶ αὐτὸν τὸν δικαστὴν τὰ μέγιστα καταπλήξας, τῷ τοῦ σταυροῦ πάθει παραπλήσιον τοῦ Κυρίου τέλος ἀπηνέγκατο. Οὐ δύναμαι ἐᾶσαι ὥστε μὴ εἰπεῖν πῶς τινὲς συγχίζουσι τὸν Σίμωνα τὸν ἀπόστολον μετὰ τούτου τοῦ Συμεῶνος τοῦ ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων, τοῦ υἱοῦ τοῦ Κλεώπα καὶ τῆς Μαρίας, τῆς πρώτης ἐξαδέλφης τῆς Παναγίας, ὅτι ὁ μὲν Σίμων ἐστὶ Καναναῖος, ὁ δὲ Συμεὼν Ναζαρηνός, καὶ ἀδελφὸς κατὰ σάρκα τοῦ μικροῦ Ἰακώβου, καὶ πρῶτος τῶν Ἱεροσολύμων ἱεράρχου, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον, καὶ τὸν Θεοφύλακτον, καὶ ἐκυβέρνησε τὴν ἐκκλησίαν χρόνους εἰκοσιέξ. Σημείωσαι γοῦν, ὅτι τὴν ἐπιστολὴν ὅπου γράφει ὁ Κλήμης πρὸς τὸν Ἰάκωβον, ἧς ἡ ἀρχή, Κλήμης Ἰακώβῳ τῷ κυρίῳ καὶ ἐπισκόπῳ, καὶ ἐπισκόπων ἐπισκόπῳ, ἂν καλὰ καὶ τότε οὐκ ἔζη ὁ ἀπόστολος, ἀλλὰ μόνον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, πῶς ὁ συγγραφεὺς ἐποίησε τοῦτο διὰ τὸ σέβας τοῦ τόπου λατρευτοῦ, ἢ καὶ διὰ τὴν ταυτότητα τῆς κατὰ σάρκα ἀδελφότητος, ἔζησε γὰρ ὁ μακάριος Πέτρος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰακώβου ἔτη ἑπτά, κατὰ τὸν ἱερὸν Ἐπιφάνιον, ὥστε ὅπου ὁ Κλήμης ὁ τοῦ Πέτρου μαθητὴς καὶ διάδοχος τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἐδύνατο νὰ μάθῃ καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ Ἰακώβου, καὶ τὴν διαδοχὴν τοῦ Συμεὼν τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ, πλὴν εἰμὴ εἴποις, ὅτι ἔγραφον ὁ Κλήμης πρὸς τὸν Ἰάκωβον ὡς πρὸς ζῶντα, καθότι δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καθὼς καὶ ὁ νέος Θεοδόσιος ἔγραψε πρὸς τὸν Χρυσόστομον ἐπιστολὴν ὡς πρὸς ζῶντα, καὶ οὐχὶ τετελευτηκότα, ἣν καὶ ἐδέχθη φιλοφρόνως ὁ χρυσαυγέστατος κῆρυξ τῆς μετανοίας.

ΒΙΒΛΙΟΥ. Α΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς ἀρχιερατείας ἐν Ἱεροσολύμοις τοῦ Ἰούστου, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ, καὶ Ζακχαίου, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ, καὶ τῶν σημασιῶν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, καὶ περὶ Ζακχαίου τοῦ ἀρχιτελώνου.

Μετὰ τὸν Συμεῶνα τὸν υἱὸν τοῦ Κλωπᾶ, ἢ καὶ Κλεώπα καὶ ἀνεψιὸν τοῦ Σωτῆρος, ὡς γράφει Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος εἰς τὸ τρίτον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, κεφαλαίῳ δευτέρῳ, γέγονε διάδοχος τοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ὁ Ἰοῦστος, ὃ δηλοῖ δίκαιος, εἷς ὢν τῶν πολλῶν τῶν τηνικαῦτα ἐξ Ἰουδαίων πεπιστευκότων. ἄλλοι δὲ λέγουσι τῆς Ἱεροσολύμων ἐκκλησίας τρίτος πρόεστον Ἰοῦστος ὁ ἐπικληθεὶς Βαρσαββᾶς, ὁ ἐκλεγεὶς μετὰ Ματθίου ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἀντὶ Ἰούδα τοῦ προδότου. ἀλλ' ἡ πρώτη γνώμη ἐστὶν ἀληθεστέρα, ὅτι κατὰ τὸν Εὐσέβιον μετὰ τὸ μαρτύριον Ἰούδα ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σωτῆρος, τότε καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος, ὅπου καὶ Συμεὼν ὁ τοῦ Κλεώπα, οὐδεὶς ἔμεινε τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, ἀλλὰ ὅλοι προεκοιμήθησαν, διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ τῶν τότε αἱρετικῶν ἐπαρρησίασαν τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν, καίτοιγε οἱ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ πιστοὶ ἐχριστιάνιζον, ὅμως ἐταλαιπωροῦντο ὡς φυσικοὶ Ἰουδαῖοι ὑπὸ τῶν ῥωμαίων καθὼς ἐσημείωσε τοῦτο καὶ ὁ Σεβῆρος εἰς τὸ δεύτερον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, ὅθεν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς καταβεβασανισμένοι ταχέως ἀπέθνησκον, διὰ τὸν ἐκεῖ συμβαίνοντα βαρύτατον διωγμόν, συμπεραίνει ὁ Παμφίλου Εὐσέβιος εἰς τὸ χρονικὸν αὐτοῦ, ὅστις εἰ καὶ οὐ λέγει πόσους χρόνους ἐκάθισεν ἕκαστος, ὅμως ἀπὸ ἀκριβῶν χρονογράφων φαίνεται ἡ κάτωθεν χρονογραφία. Ἰοῦστος ὁ καὶ δίκαιος, Ἰούδας φημιζόμενος, χρόνους ἑπτά. Ζακχαῖος, οὐχ ὁ ἀρχιτελώνης, ἀλλ' ἄλλος Ἰουδαῖος φερώνυμος, οὗ τὸ ὄνομα δηλοῖ καθαρός, ἀρχιεράτευσεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ χρόνους ἐννέα. ὁ δὲ ἀρχιτελώνης Ζακχαῖος ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου τῆς Καισαρείας Φιλίππου ἐπίσκοπος, καθάπερ μαρτυρεῖ Κλήμης ἐν τῷ πρώτῳ. ἄλλοι τὸν Ἱεροσολυμίτην οὐκ ὀνομάζουσι Ζακχαῖον, ἀλλὰ Ζαχαρίαν.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς ἀρχιερατείας ἐν Ἱεροσολύμοις τοῦ Τωβία, Βενιαμὶν, Ἰωάννου, Ματθία, Φιλίππου, Σενέκα, Ἰούστου, Λεΐ, Ἐφρῆ, Ἰωσὴφ, καὶ Ἰούδα, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας αὐτῶν.

Τωβίας ὁ παρ' ἄλλοις λεγόμενος Τωβὶτ, χρόνους δύο. Βενιαμὶν καὶ ὁ Δενιαμὶν, χρόνους δύο. Ἰωάννης ὁ χαριτώνυμος, καὶ τὴν κλῆσιν Θεόσδοτος, χρόνους δύο. Ματθίας, ὁ καὶ Ματθαῖος καλούμενος, χρόνον ἕνα. μετὰ τὸν Ματθαῖον ὁ Βαρώνιος βάλλει ἄλλον Βενιαμὶν, ὅπου ὁ Νικηφόρος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀριθμεῖ τὸν Φίλιππον, τὸν ζήσαντα χρόνον ἕνα. τούτους τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Ἱερουσαλὴμ, θέλει ὁ Εὐσέβιος εἰς τὸ χρονικὸν αὐτοῦ χρηματίσαι βραχυβίους καὶ ὀλιγοχρονίους, καὶ μὴ βιῶσαι πλέον τῶν δεκατριῶν χρόνων, ὅτι ὁ Τραϊανὸς ἦτον φοβερὸς εἰς τοὺς χριστιανίσαντας Ἰουδαίους. σημειοῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος πῶς ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησία ἐξ Ἑβραίων συστᾶσα, οὐκ ἐδέχετο ἐπίσκοπον ἀπερίτμητον. ἦσαν δὲ οἱ ἐκ περιτομῆς Ἱεροσολύμων ἐπίσκοποι τὸν ἀριθμὸν δεκαπέντε. μετὰ τὸν Φίλιππον ὁ Σενέκας, ὁ καὶ Πινζίας, χρόνον ἕνα. Ἰοῦστος, ὁ καὶ Ἰούστης λεγόμενος, χρόνους πέντε. Λεΐ ὁ καὶ Λεΐς, χρόνους δύο. Ἐφρῆς, ὁ καὶ Ἐφραὶμ, χρόνους τρεῖς. Ἰωσὴφ, ὁ καὶ Ἰωσαὶ καὶ Ἰωσῆς, χρόνον ἕνα. καὶ ὁ Ἰούδας χρόνους δύο.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ.

Ὅτι ἀπὸ Ἰακώβου μέχρις Ἰούδα οἱ τῶν Ἱεροσολύμων ἀρχιερεῖς ἦσαν πάντες ἐκ περιτομῆς, καὶ περὶ τῆς διαφωνίας τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας αὐτῶν.

Ἀπὸ γοῦν Ἰακώβου, ὃν ὁ πατριάρχης Σωφρόνιος κράζει τῆς Ἱεροσολύμων καθέδρας ἀρχηγὸν καὶ ἡγούμενον, καὶ ὁ Ῥωμαίων ἐπίσκοπος Κλήμης αὐτὸν κράζει, ὡς εἴρηται, ἐπίσκοπον τῶν ἐπισκόπων, ἕως τοῦ Ἰούδα τούτου ἅπαντες ἦσαν ἐκ περιτομῆς ἀρχιερεῖς, μαθηταὶ μέντοιγε καὶ ἀκόλουθοι τῶν ἀποστόλων, καὶ κατὰ τὸν Νικηφόρον τὸν Κάλλιστον. λυποῦμαι δὲ πολλὰ, ὅτι διὰ τὰς περιστάσεις τοῦ καιροῦ καὶ τὰς ἀνωμαλίας ἠφανίσθησαν καὶ τὰ κατορθώματα καὶ προτερήματα αὐτῶν τὰ λαμπρά. Συνάγονται οὖν ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἕως τῆς ὑστέρας πολιορκίας, καὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων τελείας ἐκβολῆς, κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν μοναχὸν, ἔτη πεντήκοντα καὶ ὀκτὼ, ὥς τις λέγει κατὰ τὸ τέλος τοῦ προοιμίου αὐτοῦ, τοὺς δὲ χρόνους αὐτῶν τῶν ἐπισκόπων συγχωρήσοιμεν, ὡς ἀπορήσαντι μὴ διασημῆναι, οὐ γὰρ ἂν εὐκόλως εὕροιτις ἂν πώποτε. διότι περὶ τοῦ Συμεῶνος γράφουσι τινὲς νὰ ἀρχιεράτευσε χρόνους τεσσαράκοντα ἕξ, καὶ ὅτι ὁ Ζακχαῖος χρόνον ἕνα, ὁ Τωβίας χρόνους πέντε, ὁ Βενιαμὶν χρόνους τρεῖς, ὁ Ματθίας χρόνους δύο, ὁ Φίλιππος χρόνους, τινὲς μὲν δύο, ἕτεροι δὲ δέκα, ὁ Λεΐς χρόνους πέντε, ὁ Ἐφραὶμ χρόνους δύο, καὶ ὁ Ἰωσῆς νὰ ἔζησε χρόνους, κατὰ τινὰς μὲν τρεῖς, κατ' ἄλλους δὲ πέντε. τόση ἐστὶν ἡ διαφωνία τῶν χρονογράφων εἰς τὴν χρονοσύνταξιν.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τοῦ αἰτίου, δι' οὗ τινὲς τούτων τῶν ἐξ Ἰουδαίων ἀρχιερέων εἶχον κλήσεις ἑλληνικάς.

Ἔστι δὲ θαυμασμοῦ ἄξιον, πῶς οἱ ἐκ περιτομῆς οὗτοι ἀρχιεράρχαι Ἰουδαῖοι ὄντες, εἶχον καὶ ἑλληνικὰ ὀνόματα; ὅτι ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ τῆς ἀνδρείας, καὶ ὁ Φίλιππος ἀπὸ τοῦ φιλεῖν τοὺς ἵππους ἐτυμολογεῖται. πλὴν ἴστέον, ὅτι ἀπὸ τοῦ καιροῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως Ἑλλήνων, οὐ μόνον κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν οἱ Ἑβραῖοι ἐμάνθανον γράμματα ἑλληνικὰ, ἀλλὰ καὶ ἐλάλουν καὶ συνέγραφον ἀττικώτατα. εἷς ἐκ τῶν πολλῶν ἀρκεῖ ὁ πλατωνικώτατος Φίλων, περὶ οὗ ἐρρέθη τὸ, ἢ Φίλων πλατωνίζει, ἢ Πλάτων φιλωνίζει. ὅθεν ὀνομάζοντο καὶ ὀνόμασιν ἑλληνικοῖς οἱ Ἑβραῖοι ὡς ὑποτεταγμένοι ποτὲ τοῖς Ἕλλησιν, οὐκ ἔστι παράδοξον, εἰ καὶ ἐξ αὐτῶν πάνυ ὀλίγοι ἑλλήνιζον εἰς τὰ ὀνόματα, ὡς Ἰάσων, Εὐπόλεμος, Λυσίμαχος, Μενέλαος. ἰδὲ ἀναμεταξὺ εἰς τοὺς δεκαπέντε ἀρχιεράρχας τῆς ἁγίας Ἱερουσαλὴμ εἷς καὶ μόνος ὡς φοῖνιξ ὁ Φίλιππος ἐναριθμεῖται μὲ τὴν ἑλληνικὴν προσηγορίαν· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες καὶ τὴν φυλὴν καὶ τὴν κλῆσιν ἰουδάιζον.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ΄.

Περὶ σημασίας τοῦ Ἰάκωβος ὀνόματος, καὶ τοῦ ἡγιάσθαι αὐτὸν ἐκ κοιλίας μητρὸς, καὶ ἀπαριθμήσεως τῶν τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης ἡγιασμένων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῶν.

Ἰάκωβος μὲν γὰρ δηλοῖ πτερνιστής, ὡς φαίνεται εἰς τὴν Γένεσιν. καὶ ὄντως πτερνιστής, ὅτι κατεφρόνησε τοῦ κόσμου καὶ τῶν τοῦ κόσμου, καὶ ἠκολούθησε τῷ Χριστῷ. ὁ θεῖος Ἀμβρόσιος βεβαιοῖ, καὶ ὅτε ἠκίζετο μὲ τὸν Ἠσαῦ ὁ Ἰακώβ, νὰ ἦτον διὰ τὸν ἁγιασμόν, διότι ἐζήτει καὶ ὁ Ἠσαῦ ἵνα γένηται ἡγιασμένος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὡς καὶ ὁ Ἰακώβ, ἀλλ' ἠπατήθη καὶ ἐπτερνίσθη. Ἡγιασμένος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ἦτον καὶ ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος κατὰ τὸν Ἡγήσιππον καὶ τὸν Ἐπιφάνιον, ὅθεν ἐπεκλήθη καὶ δίκαιος. Ἀλλὰ καὶ ὁ μνήστωρ Ἰωσήφ, ἐπειδὴ λέγεται δίκαιος, συμπεραίνει ὁ Γέρσων νὰ ἦτον ἡγιασμένος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, καὶ φέρει εἰς μαρτυρίαν τὸ Ἱεροσολυμιτικὸν τυπικόν. Περὶ δὲ τοῦ Μωϋσέως ὅτι καὶ αὐτὸς ἦτον ἅγιος ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, βεβαιοῖ τοῦτο ὁ Σύρος Ἐφραὶμ εἰς τὸν λόγον τῆς Μεταμορφώσεως. Τὸ αὐτὸ ἐκ τοῦ προνομίου διδάσκουσι τινὲς καὶ εἰς τὸν ἰσχυρότατον Σαμψών, καθὼς ἀναγινώσκομεν εἰς τὸ βιβλίον τῶν Κριτῶν, ὅτι ἔσται τὸ παιδίον ναζηραῖον τῷ Θεῷ, ἢ ὡς μεταφράζει ὁ Εὐσέβιος, ναζὴρ Θεοῦ, ἤγουν κεχωρισμένος ἐκ γαστρὸς καὶ ἀπὸ κοιλίας. Τὸ αὐτὸ χάρισμα ἐξαπλοῦσι καὶ εἰς τὸν μέγαν Νικόλαον οἱ συγγραφεῖς, καὶ εἰς τὸν ἅγιον Σάββαν, ὃν ὀνομάζουσιν ἡγιασμένον. ἀλλ' ὅμως περὶ τοῦ Ἱερεμία πιστεύομεν νὰ ἡγιάσθη, μὲ τὸ νὰ γράφῃ ὁ αὐτὸς ὡς ἐκ στόματος τοῦ Κυρίου, πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ, ἐπίσταμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ ἐξελθεῖν ἐκ μήτρας, ἡγίακά σε, προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε. Παραπλησίως καὶ διὰ τὸν Πρόδρομον καὶ Βαπτιστὴν Ἰωάννην ὁποῦ ἐσκίρτησεν ἔτι βρέφος ὢν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ τῆς Ἐλισάβετ, ἔσται γὰρ μέγας, (εἶπεν ὁ Γαβριὴλ) ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ Πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὥστε ὁποῦ πρὶν νὰ γεννηθῇ ἦτον ἀναγεγεννημένος ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Οὐ λανθάνει με τοῦ Αὐγουστίνου ἡ ἐξήγησις, πῶς ὅτε λέγεται περὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ περὶ τοῦ Ἱερεμία ὅτι νὰ ἡγιάσθησαν ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῶν, νὰ μὴ νοεῖται διὰ τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν θεϊκὸν προορισμόν, καθὼς καὶ περὶ ἑαυτοῦ βεβαιοῖ ὁ μακάριος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας, Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. πλήν γε ὁ χορὸς τῶν πατέρων διορίζει τὸ ἐναντίον, Ἀθανάσιος, Κύριλλος, Κυπριανός, Ἀμβρόσιος, καὶ Γρηγόριος, διότι ὁ Ἄγγελος κηρύττει πῶς ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ Πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ὁ Ἰωάννης, ὅθεν καὶ ἐσκίρτησεν ἐκ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ, ὅτι ἠλευθερώθη ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς ἀδαμιαίας κατάρας, καὶ προσεκύνησε τὸν ἐλευθερωτὴν καὶ Μεσσίαν Χριστόν, ὁποῦ ἦτον σεσαρκωμένος ἔνδον εἰς τὴν κοιλίαν τὴν εὐλογημένην τῆς παρθένου Μαρίας κατὰ τὸν Εὐθύμιον, διότι ἡ κίνησις ἐκείνη οὐκ ἦν ἁπλῶς φυσικὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ λογική, καὶ διότι τὸν Χριστὸν ἐγνώρισεν ὡς Μεσσίαν, καὶ ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, γέγονε καὶ παρευθὺς προφήτης, ὡς συμπεραίνουσιν ὁ Εἰρηναῖος, ὁ Κύριλλος ὁ Ἱεροσολυμίτης, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Χρυσόστομος, ὁ Θεοφύλακτος, καὶ τοῦτο ἤθελε νὰ σημάνῃ καὶ ὁ Ζαχαρίας, Καὶ σὺ παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. ὅθεν συμπεραίνει ὁ Χρυσορρήμων, καὶ τὸ σκίρτημα ἦτον οὐ μόνον ὑγείας ἀλλὰ καὶ ἁγιωσύνης. εἶναι ὅμως ἡ γνώμη τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ὅτι πλὴν τοῦ Σωτῆρος, οὐδεὶς ἐγεννήθη ἀμέτοχος τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, καὶ προτιμᾶται ἡ γνώμη τοῦ Αὐγουστίνου.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β'. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ σημασίας τοῦ Συμεὼν ἢ Σίμων ὀνόματος, καὶ περὶ Συμεὼν τοῦ θεοδόχου, καὶ τῶν διαφόρων κλήσεων τῶν δύο θυγατέρων τοῦ Κλεώπα ἐν τῷ Θεοφυλάκτῳ καὶ ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις.

Συμεὼν ἢ Σίμων, κατὰ τὸν Κορνήλιον εἶναι τὸ αὐτὸ ὄνομα. καὶ Σίμων μὲν σημαίνει ὑποτακτικόν, Συμεὼν δὲ ἀκροατήν. Σίμων ἀρχιερεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Ὀνία ὠνομάζετο δίκαιος, περὶ οὗ γράφει τόσα ἐγκώμια Ἰησοῦς ὁ Σειρὰχ Ἐλεαζάρου ὁ Ἱεροσολυμίτης. Ἀλλὰ καὶ ὁ θεοδόχος Συμεὼν ἦτον ἄνθρωπος δίκαιος καὶ εὐλαβής, καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτῷ. γράφει ὁ Κέλσος πῶς ἐκ τοῦ βαθέος γήρατος αὐτοῦ ὁ Συμεὼν ἐτυφλώθη, καὶ νὰ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὅτε εἶδε τὸν Κύριον, πλὴν ὡς ἀπόκρυφον ἀπιστεῖται. μάλιστα ὁ Ἱεροσολυμίτης Τιμόθεος γράφει πῶς ὁ Συμεὼν νὰ ἐγνώρισε τὴν Παναγίαν ἀπὸ τοῦ ἁγίου φωτὸς ὁποῦ περιεκύκλου αὐτὴν καὶ τὸ βρέφος αὐτῆς. θέλει δὲ ὁ Ἐπιφάνιος, λαλῶν περὶ τῶν προφητῶν, καὶ μετὰ τό, Νῦν ἀπολύεις, νὰ ἀπέθανεν ὁ Συμεών, πλὴν νὰ ἔμεινεν ἄταφος ἀπὸ τῆς κακογνωμίας τῶν τότε ἱερέων. Συμεὼν εἶναι καὶ ὁ δεύτερος ἱεράρχης τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ καὶ υἱὸς τοῦ Κλεώπα. Σημείωσαι ὅτι τὰς δύο θυγατέρας τοῦ Κλεώπα καὶ τῆς Μαρίας, ὁ μὲν Ἡγήσιππος καὶ Νικηφόρος κράζει Ἐσθὴρ καὶ Θάμαρ, ὁ δὲ Θεοφύλακτος καὶ ὁ Ἐπιφάνιος κράζει Μαρίαν καὶ Σαλώμην, καὶ οὕτω κράζουσι αὐτὰς καὶ οἱ Εὐαγγελισταί.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β'. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τοῦ ὅτι τὸ Ἰησοῦς δοκεῖ ἐπίθετον εἶναι. καὶ περὶ μετενέξεως λατινικῶν ὀνομάτων εἰς ἑλληνικὸν χαρακτῆρα.

ραχτῆρα, καὶ περὶ τοῦ ποίου γένους ἦν ὁ Ἀρχιτελώνης Ζακχαῖος, καὶ τί δηλοῖ Ζακχαῖος, καὶ πῶς ἑρμηνεύεται Ζαχαρίας, καὶ τί δηλοῖ Ἡρώδης. καὶ περὶ τοῦ Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου, καὶ τῆς Ἐλισάβετ, καὶ τοῦ τέλους αὐτῶν.

Εἰς ταῖς πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἔχομεν, Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος. ὅθεν φαίνεται μὴ εἶναι γνήσιον ὄνομα τὸ Ἰοῦστος μόνον ἐπίθετον, καὶ οὕτω φαίνεται εἰς ἕνα χειροχράφον. Τρίτος Ἰούδας ὁ δίκαιος ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος. ὅτι δὲ ὁ Ματθίας καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἦσαν ἀπὸ τῶν ἑβδομήκοντα, συγχωρεῖ τοῦτο ὁ Ἀλεξανδρινὸς Κλήμης. ἀλλὰ καὶ περισσὰ ὀνόματα λατινικὰ ἐλληνίσθησαν, ὡς κοδράντης, ἀσσάριον, πραιτώριον, δηνάριον, κεντυρίων, κῆνσος, κουστωδία, λεγεὼν, λέντιον, λιβερτῖνος, μιλιάριον, μάκελλον, μεμβράνα, μόδιον, σουδάριον, σπεκουλάτωρ, ταβέρνα, τίτλος, φραγγέλλιον, τί λοιπὸν ἐὰν λέγηται καὶ Ἰοῦστος; Περὶ τοῦ Ζακχαίου τοῦ Ἀρχιτελώνου εἰ ἦν Ἰουδαῖος ἢ ἐθνικὸς, ἀμφιβάλλεται. ὁ θεῖος Χρυσόστομος θέλει νὰ ἦτον ἐθνικὸς, ὅθεν λαλῶν περὶ τοῦ Ζακχαίου, λέγει πῶς ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀβραὰμ τῇ πίστει καὶ οὐ τῷ γένει, κατὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ οὐ κατὰ τὴν φυλήν. πλὴν ὁ Κορνήλιος θέλει νὰ ἦτον Ἑβραῖος, καθότι τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἶναι ἑβραϊκὸν, καὶ σημαίνει καθαρόν. ἀλλὰ τοιοῦτος ἦτον βέβαια καὶ ὁ ἱεράρχης τῆς Ἱερουσαλὴμ ὁ Ζακχαῖος, υἱὸς Ἀβραὰμ, ὅτι ἦτον ἐκ περιτομῆς, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς τοιοῦτος, ἐλέγετο δὲ καὶ Ζαχαρίας, καὶ αὐτὸ ἑρμηνεύεται μνήμη Κυρίου, καθότι καὶ αὐτὸς ἀνύμνησε τὴν διαθήκην τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπαρρησίασεν αὐτὴν ἔμπροσθεν τοῦ βρεφοκτόνου Ἡρώδου, ὅστις λέγεται ἥρως τοῦ ᾅδου, παρ' οὗ ἐφονεύθη μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ὡς ἔχομεν τοῦτο εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον, ὅτι νὰ ἦτον οὗτος ὁ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Βαπτιστοῦ ὁποῦ ἐμαρτύρησε, διότι ἔκρυψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν Παναγίαν ἔβαλεν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὸν Χριστὸν ἐκήρυττε Μεσσίαν, ὡς βεβαιοῖ τοῦτο Πέτρος ὁ ἀλεξανδρινὸς, Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος, καὶ γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς, ὅστις ἀναφέρει ὅτι καὶ ἡ Ἐλισάβετ νὰ ἀπέθανεν εἰς τὸ σπήλαιον ὁποῦ ἦτον κεκρυμμένη μὲ τὸ παιδίον αὐτῆς μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ πῶς Ἄγγελος Κυρίου νὰ ἐφρόντιζε τῆς ὀρφανίας τοῦ παιδὸς Ἰωάννου εἰς τὴν ἔρημον.

ΒΙΒΛΊΟΥ Α. ΚΕΦΑΛΑΊΟΥ Β. ΠΑΡΑΓΡΆΦΟΝ Θ.

Περὶ ἑρμηνείας τοῦ Τωβίας ὀνόματος, καὶ τῆς βίβλου τοῦ Τωβὶτ, καὶ τῆς σημασίας τοῦ Βενιαμὶν ὀνόματος, καὶ τίς ἡ Ἐφραθά.

Τωβίας ἑρμηνεύεται ἀγαθὸς αὐθέντης. καὶ ἄριστος διοικητὴς τῆς ἐκκλησίας ἐστάθη ὁ ἱεράρχης τωβίας, τοῦ καλοῦ ἐκείνου τωβὶτ μιμητὴς καὶ φιλόπτωχος. Τινὲς αἱρετικοὶ ἐφλυάρησαν λέγοντες, καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Τωβὶτ νὰ εἶναι ὡς δρᾶμα καὶ κωμῳδία ὥσπερ ἡ παιδία τοῦ Κύρου ἡ συντεθεῖσα παρὰ τοῦ Ξενοφῶντος εἰς ἀναγωγὴν καὶ δίαιταν οἰκονομικὴν, ἀλλ' οὐκ ἀλήθειαν, ὅτι ἔχει περιστατικὰ τόπου, καιροῦ, καὶ προσώπου, ὁποῦ εἶναι ἴδια τῆς ἱστορίας, καὶ ὡς κανονικὸν καὶ οὐκ ἀπόκρυφον δέχονται αὐτὸ ὁ Εἰρηναῖος, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Αὐγουστῖνος, ὁ Χρυσόστομος, ὁ στρωματεὺς Κλήμης, ὁ Κυπριανὸς, ὁ Ἱερώνυμος, ὁ Κασσιόδωρος καὶ ἄλλοι. Ὁ ὕστερος υἱὸς τοῦ Ἰακὼβ ἦτον ὁ Βενιαμὶν, ὁποῦ λέγεται υἱὸς ὀδύνης, διότι ὅτε ἐδυστόκησεν ἡ Ῥαχὴλ καὶ ἦτον νὰ ἀποθάνῃ, ὁ πατὴρ ὁ Ἰακὼβ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βενιαμίν. ἀπέθανε δὲ ἡ Ῥαχὴλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ Ἐφραθᾶ, αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. Μεγάλην θλίψιν καὶ στενοχωρίαν εἶχε καὶ ὁ ἱεράρχης οὗτος Βενιαμὶν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ καὶ τῆς ποίμνης αὐτοῦ, ὥστε ὁποῦ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐστάθη Βενιαμὶν, ἤτοι ὀδύνης υἱὸς καὶ ταλαιπωρίας.

ΒΙΒΛΊΟΥ Α. ΚΕΦΑΛΑΊΟΥ Β. ΠΑΡΑΓΡΆΦΟΝ Ι.

Περὶ σημασίας τοῦ Ἰωάννης ὀνόματος, καὶ τοῦ Ἰωνᾶς, καὶ συγκοπῆς καὶ κράσεως ὀνομάτων τινῶν ἑβραϊκῶν, ἐτυμολογίας τε τοῦ Πάσχα, καὶ τοῦ Κλεώπας ὀνόματος, καὶ τοῦ Ἰησοῦς, καὶ τοῦ Ἰχθύς. καὶ περὶ τοῦ Ἐγιὲ, Ἐσὲρ, Ἐγιὲ, Γιεχοβᾶ καὶ Ἀδωναΐ.

Ὅτι ὁ Ἰωάννης τὸ ὄνομα νὰ εἶναι ἑβραϊκὸν, καὶ νὰ σημαίνῃ χάριν Κυρίου, εἶναι πασίδηλον. ἀλλὰ καὶ Ἰωνᾶς νὰ εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς καὶ Ἰωάννης, καὶ νὰ σημαίνῃ δῶρον Κυρίου, καὶ νὰ εἶναι κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τοῦ Γιεχοβᾶ, ὅπερ δηλοῖ Κύριος, τοῦτο εἶναι εἰς ὀλίγους γνωστόν. ὁ δὲ Ἱερώνυμος ὁ τῆς ἑβραϊκῆς ἐπιστήμων διαλέκτου λέγει πῶς Ἰωνᾶς δηλοῖ περιστερὰν, τὸ σύμβολον τοῦ παναγίου Πνεύματος. Κατὰ συγκοπὴν κράζεται καὶ Ἡλὶ ὁ Ἰωακεὶμ ὁ πατὴρ τῆς Θεομήτορος κατὰ τὸν Ἱλάριον. μάλιστα καὶ κατὰ ἀποκοπὴν καλεῖται τὸ Ἐμμανουὴλ ὄνομα Μανουὴλ, ἢ καὶ μανοὴλ προσέτι κατὰ κρᾶσιν. ὅμως ὁ Πανοπολίτης Νόννος τὸ Ἰωάννης ἐτυμολογεῖ ἀπὸ τοῦ ἰὼ, ὅπερ σημαίνει φωνὴν, καθότι ὁ Ἰωάννης ἦτον φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ κατὰ τὸν Ἡσαΐαν, διότι πολλὰ ὀνόματα ἑβραϊκὰ οἱ θεῖοι πατέρες ἠχμαλώτισαν εἰς ἑλληνικὴν ἔννοιαν. οὕτως οὖν τὸ Πάσχα, ὅπερ δηλοῖ ἑβραϊστὶ διάβασιν, ἠτυμολόγησαν ἀπὸ τοῦ πάσχειν τὸν Χριστὸν εἰς τὸ νομικὸν Πάσχα τῶν Ἰουδαίων.

Κλεώπας ἀπὸ τοῦ κλεινὸς εἶναι τὴν ὄπα. Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἰᾶσθαι τὸ ἰατρεύειν, ἢ ἀπὸ τοῦ εἶναι πρὸς τὸ σώζειν κατὰ τὴν ἀληθινὴν ἐτυμολογίαν, μάλιστα κατὰ τὴν σιβυλλικὴν ἀκροστιχίδα, Ἰχθὺς, Ἰησοῦς, Χριστὸς, Θεὸς, Υἱὸς, Σωτὴρ, καὶ ἀναγραμματικῶς, σὺ ἡ ὄϊς, ἤγουν ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐπειδὴ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἄφωνος οὗτος οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. Σημειοῦται ἐνταῦθα ὅτι σφάλλουσιν ὅσοι λέγουσι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τὸ τετραγράμματον ἐπὶ τὸ ὢν, ὅτι τὸ ὢν εἰς τὰ ἑβραϊκὰ λέγεται Ἐγιὲ, Ἀσὲρ, Ἐγιὲ, ἤγουν ἔσομαι ὡς ἤμην, καὶ δηλοῖ τὸ παρεληλυθὸς, τὸ ἐνεστὼς, καὶ τὸ μέλλον. τὸ δὲ τετραγράμματον ἔχει τέσσαρα γράμματα, καὶ ἐξηγεῖται ὑπὸ τῶν ἑβδομήκοντα νὰ δηλοῖ Κύριος, ὅπερ οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τὴν συνήθειαν οὐ προφέρουσι Γιεχοβᾶ, ἀλλὰ Ἀδωναῒ, ὅπου δηλοῖ δεσπότην. Διὰ τοῦτο εἰς τὸν ἑκατοστὸν ἔνατον ψαλμὸν ὅπου λέγει, εἶπεν ὁ Γιεχοβᾶς τῷ Γιεχοβᾶμου, οἱ Ἑβραῖοι ἐξέβαλον τὸ δεύτερον Γιεχοβᾶ, καὶ ἔβαλον Ἀδωναῒ, διὰ νὰ λέγῃ, εἶπεν ὁ Κύριος τῷ δεσπότῃ μου, καὶ νὰ ἐννοῆται οὕτω διὰ τὸν Δαβίδ, ἐπειδὴ Γιεχοβᾶς, πλὴν τοῦ Θεοῦ, Ἄγγελος καὶ ἄνθρωπος δυσκόλως λέγεται.

ΒΙΒΛΙΌΥ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΊΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ σημασίας τοῦ Ματθαίου ὀνόματος, καὶ τῆς πολιτείας αὐτοῦ καὶ τοῦ τέλους, καὶ περὶ τοῦ αὐτογραφέντος καὶ τοῦ μεταφρασθέντος τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου, καὶ ὅπως εὑρέθη τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ πῶς, διὰ τῆς εὑρέσεως ὁ Κύπρου ἐγένετο αὐτοκέφαλος.

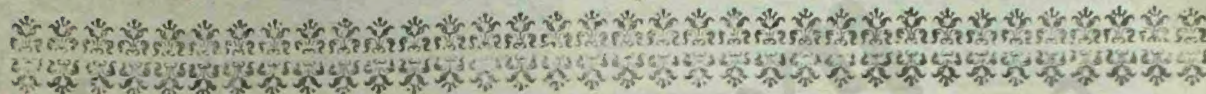
Ἂν καλὰ καὶ ὁ Ἀντιοχεὺς Ἀναστάσιος νὰ ἑρμηνεύθη εἰς τὸ ὄγδοον τῆς Ἑξαημέρου τὸ Ματθαίου ὄνομα πῶς δηλοῖ πρόσταγμα τοῦ ὑψίστου, ὅμως καλλίτερα ὁ Ἰσίδωρος αὐτὸ ἐτυμολογεῖ παρὰ τοῦ Ματθὰν, ὅπερ σημαίνει δῶρον. ὥστε Ματθαῖος ἑρμηνεύεται δεδωρημένος. ὁ Κλήμης εἰς τὸν παιδαγωγὸν αὐτοῦ γράφει περὶ τοῦ Ἀποστόλου Ματθαίου ὡς οὐκ ἔφαγε ποτὲ κρέας, ἀλλὰ μόνον μὲ τὰ χόρτα καὶ μὲ τὰ ὄσπρια νὰ ἐπέρασε τὴν ζωὴν αὐτοῦ, καὶ πῶς ἐστάθη Ἀπόστολος τῆς Αἰθιοπίας, καὶ πῶς νὰ ἦτον θῦμα καὶ ὁλοκαύτωμα τῆς παρθενίας, ὡς ἂν ὅπου ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ὑρτάκου βασιλέως, ὅστις ἤθελε νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα αὐτοῦ τὴν Ἰφιγένειαν, ἥτις ἦτον ἀφιερωμένη εἰς τὸν Θεὸν ὡς ἂν καλογραία. Τὸ Εὐαγγέλιον, ὅπερ ἔγραψεν ἑβραϊκὸν ὁ Ἀπόστολος διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Παλαιστίνης, οἱ ὁποῖοι ἐδιώκοντο διὰ τὴν πίστιν, καὶ ἐκινδύνευε νὰ χαθῇ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς γράφει τοῦτο ὁ Εὐθύμιος, καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὁ ἅγιος Βαρθολομαῖος μετέγραψεν αὐτὸ ἰδιοχείρως μέλλων νὰ ὑπάγῃ πρὸς τοὺς Ἰνδοὺς κατὰ τὸν Εὐσέβιον, καὶ μετέφρασεν αὐτὸ εἰς τὸ ἑλληνικὸν κατὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ὁ Ἱεροσολύμων Ἰάκωβος. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κεραυνοῦντα τῆς Κύπρου εὑρέθη τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου εἰς τὸ στῆθος τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα εἰς τὸν καιρὸν Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, καὶ διότι προσέφερεν αὐτὸ ὁ Κύπρου Ἀρχιεπίσκοπος τῷ βασιλεῖ, ἐπέτυχε τοῦ νὰ μὴ πειράζηται περὶ χειροτονίας πλέον ὑπὸ τοῦ Ἀντιοχείας, ἀλλὰ νὰ λέγηται αὐτοκέφαλος καὶ αὐτοδέσποτος ἕως τῆς σήμερον, ὡς ἐροῦμεν κατωτέρω βιβλίῳ πέμπτῳ.

ΒΙΒΛΙΌΥ Α΄. ΚΕΦΑΛΑΊΟΥ Β΄. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Σενέκας ὀνόματος, καὶ περὶ Λευϊτῶν, καὶ τῆς σημασίας τῶν Ἐφραὶμ, Ἰωσὴφ, καὶ Ἰωσῆς ὀνομάτων, παραγωγῆς τε Ἰωσῆ καὶ Ἰεσσαὶ, καὶ σημασίας τοῦ Ἰούδα.

Πῶς ὁ σοφὸς Σενέκας νὰ ἦτον διδάσκαλος τοῦ Νέρωνος, καὶ κακὸν μηδέποτε νὰ ἐσύντυχε διὰ τοὺς Χριστιανοὺς, βεβαιοῖ τοῦτο ὁ Ἱερώνυμος, μάλιστα λέγεται νὰ ἔγραψε καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν μακάριον Παῦλον, ὅτι ἦτον σύγχρονος τῶν Ἀποστόλων. πόθεν δὲ οὗτος ὁ Ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου Ἰουδαῖος ὢν νὰ ἐκράχθη Σενέκας; ἀπέχω. διότι ὁ Σενέκας, Σενέκας ὠνομάσθη διὰ τὰς λευκὰς τρίχας ὅπου εἶχεν ὡς ἂν γέρων ὅτε ἐγεννήθη. σένεξ δὲ λατινικῶς δηλοῖ τὸν γέροντα καὶ πρεσβύτερον, ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ σεβάσμιον γῆρας αὐτοῦ νὰ ἐκράχθη Σενέκας, ἤγουν γηραιός. Λευὶ σημαίνει συνεζευγμένος, καὶ Λευὶ ἄλλως ὁ Ματθαῖος ἐπωνομάζετο, καθὼς ἔχομεν τοῦτο εἰς τὸν Μάρκον ὅπου λέγει, πῶς ἦτον τοῦ Ἀλφαίου υἱός. πλὴν ἄλλος ἐστὶν οὗτος ὁ Ἀλφαῖος παρὰ ἐκεῖνον τὸν Ἀλφαῖον τὸν δεύτερον ἄνδρα τῆς Μαρίας τοῦ Κλωπᾶ, ὡς σημειοῖ καὶ ὁ Κορνήλιος. ἦσαν δὲ παλαιοὶ οἱ Λευῖται, καθὼς εἰσὶ νῦν εἰς ἡμᾶς οἱ Ἱεροδιάκονοι ὑπηρέται τῶν Ἱερέων, ὅθεν κατὰ τὴν ἱερεία ἐστὶ καὶ ὁ ἱεροδιάκων, κατὰ τὸν αὐθέντην καὶ ὁ δοῦλος, καὶ τὸν διδάσκαλον καὶ ὁ μαθητὴς, εἰ καὶ μὴ ἦν ὡς ὁ διδάσκαλος. Ἐφραὶμ λέγεται μὲν καρποφόρος ἑβραϊστὶ, ἑλληνιστὶ δὲ εὐφρόσυνος. καὶ ὁ Ἐφραὶμ οὗτος ἐφάνη ἄλλος Εὐφράτης εὐφραίνων τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ, περὶ οὗ ἀληθεύει τὸ προφητικὸν λόγιον, τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ. Ἰωσὴφ καὶ Ἰωσῆς τὸ αὐτὸ δηλοῦσι, καὶ ἑρμηνεύονται αὔξησις Κυρίου. καὶ ὁ μὲν Ἰωσῆς ὁ ἀδελφὸς τοῦ μικροῦ Ἰακώβου ἦν εἷς ἀπὸ τῶν ἑβδομηκονταδύο Ἀποστόλων, ὁ βληθεὶς εἰς τὴν ἐκλογὴν μετὰ τοῦ Ματθία, καὶ γέγονε μεταταῦτα ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως, ὅστις νῦν λέγεται

λέγεται ἀραβιστὶ Μπέητ Γγεμπρίν. οὗτος δὲ ὁ ἱεράρχης τῶν Ἱεροσολύμων ὁ καὶ Ἰεσσαὶ ὀνομασθεὶς, ἐμιμήθη τὸν Ἰεσσαὶ τὸν πατέρα τοῦ Δαβὶδ εἰς τὴν σωφροσύνην. Ἰωσῆς δὲ καὶ Ἰεσσαὶ, ἀπὸ τοῦ ἰασκὰ, ὅπερ δηλοῖ σωτηρίαν, κατάγεται φησὶν ὁ Κορνήλιος κατὰ τὴν κυριολεξίαν τῆς ἑβραΐδος διαλέκτου. κατηγορεῖ κατ' ἀλήθειαν τὸ συγγενικὸν τοῦτο ὄνομα ὁ προδότης Ἰούδας, καθότι ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ Ἰούδα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνατέταλκε. πλὴν καθὼς ὁ ἀποστολικὸς χορὸς οὐ κατηχύνθη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου Ἰούδα, παραπλησίως οὔτε ὁ ἱεράρχης τῆς Ἱερουσαλὴμ ὁ Ἰούδας ἔχει τινὰ φαυλότητα διὰ τὸ φερώνυμον τῆς προσηγορίας, ὅπερ σημαίνει ἐξομολόγησιν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τιμᾷ τὸ ὄνομα, καὶ οὐκ ἀνάπαλιν. μάλιστα ἐστὶν ὡς καὶ ὁ καθρέπτης ὅστις δείκνυσι τὸ πρόσωπον τοῦ καθ' ἓνα καθὼς ἐστί.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ψήφου τῆς Συγκλήτου ἐπὶ Τιβερίου βασιλέως κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ θεσπίσματος Τιβερίου ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ποίων κατὰ μίμησιν ὁ Ῥώμης ψηφίζεται τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐν τοῖς ἁγίοις, τοὺς δὲ ἁγίους ἐν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, καὶ περὶ τῶν τοῦ Πιλάτου συμφορῶν, καὶ τοῦ τρόπου τοῦ θανάτου αὐτοῦ δι' ἀναφορᾶς τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας.

Ἀνέφερεν ὁ Πιλᾶτος τῷ Τιβερίῳ τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὃς ἀνεκοινώσατο ταῦτα εἰς τὴν Σύγκλητον, ἥτις ἐπειδὴ ἐκηρύττετο πανταχοῦ τοῦ Χριστοῦ ἡ Θεότης χωρὶς τῆς ψήφου αὐτῆς, ὅπου συνείθισε νὰ ψηφίζεται Θεοὺς, ὡς Εὐσέβιος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δευτέρῳ. καθὼς καὶ τὸν Μακεδόνα Ἀλέξανδρον εἶπε τρισκαιδέκατον Θεὸν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Χρυσόστομος εἰς τὰς πρὸς Κορινθίους τοῦ Παύλου ἐπιστολὰς, ἀπεδοκίμασε τοῦ Σωτῆρος τὴν Θεότητα. καὶ τοῦτο γέγονε μὲ θείαν ἐπίπνοιαν, διὰ νὰ μὴ φανῇ ἡ ὀρθόδοξος πίστις ὅτι ἔχει τὴν σύστασιν ἀπὸ δοκιμασίας ἀνθρώπων, Θεὸς γὰρ οὐ δεῖται τῆς τῶν ἀνθρώπων μαρτυρίας. ἔδειξε δὲ ἡ Σύγκλητος τὴν ἰδίαν ὠμότητα, καὶ ἐνομοθέτησεν, ὅστις ἀχθῇ εἰς κριτήριον ὡς Χριστιανὸς, νὰ θανατοῦται. ἀντεθέσπισεν ὅμως ὁ Τιβέριος, ὅστις Χριστιανὸν κατηγορήσει διὰ τὴν πίστιν, νὰ ἀποκτείνεται. οὕτως ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ εἶναι εἰρήνη εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ κηρύγματος. Σὺ δὲ σημείωσαι ὅτι καὶ ἐντεῦθεν ἔλαβεν ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης μετὰ τὸ σχίσμα συνήθειαν νὰ ψηφίζηται ἁγίους ὁποίους θέλει καὶ βούλεται, ὡς ἐψηφίσατο μυρίους, καὶ Θωμᾶν τὸν Ἀκυΐνα, διότι ἔγραψε βιβλία βλάσφημα κατὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐπαίρει τὸν παπισμὸν, καὶ πολλοὺς ἁγίους ἐντέλλεται νὰ ἔχωσιν αὐτοὺς διὰ ἁμαρτωλοὺς οἱ ἄνθρωποι, καθὼς ἄλλοθεν φαίνεται πλατύτερον. ἰδὲ καὶ κατωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον πέμπτον.

Ὁ Πιλᾶτος ὅμως ἐπὶ Γαΐου εἰς τόσας συμφορὰς ἔπεσε διὰ τὴν ἄδικον κατὰ τοῦ Χριστοῦ κρίσιν, ὁποῦ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐκρέμασε καθὼς καὶ ὁ προδότης Ἰούδας. Λέγει δὲ ὁ Σύγκελλος ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία νὰ ἐνεκάλεσεν εἰς τὸν Τιβέριον τὸν Πιλᾶτον, ὅθεν ἐκεῖνος ἔβαλεν αὐτὸν εἰς μίαν βύρσαν νεωστὶ ἐκδεδαρμένην μὲ ἀλέκτορα, ἔχιδναν, καὶ πίθηκον. ὁ δὲ Ἱστοριογράφος ὁποῦ λέγει ὅτι πρὶν νὰ φθάσῃ ὁ Πιλᾶτος εἰς Ῥώμην ἀπέθανεν ὁ Τιβέριος, φαίνεται νὰ μὴ λέγῃ ἀλήθειαν. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐπὶ Τιβερίου ὁ Πιλᾶτος πεμφθεὶς ἡγεμὼν, ἐμβάλλει εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν νύκτα τὰς σημαίας, ἤτοι τὰ φλάμπουρα αὐτοῦ, ὁποῦ εἶχον ἐζωγραφημένα εἴδωλα, ὅθεν τὸ πρωὶ γέγονε ταραχὴ εἰς τοὺς Ἑβραίους ὡς καταπεπατημένου τοῦ Νόμου. ὁ αὐτὸς τὰ χρήματα τοῦ Κορβανᾶ, ἤγουν τοῦ ἱεροῦ θησαυροῦ, ἅπερ ἦσαν διὰ δαπάνην τοῦ ἔρχεσθαι τὸ ὕδωρ ἔξωθεν εἰς τὸ ἱερὸν, ὅπερ ἀφικνεῖτο ἀπὸ τριακοσίων σταδίων μακρὰν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἔλαβεν. ὅθεν τῶν Ἑβραίων βουληθέντων στασιάσαι, ὁ Πιλᾶτος προλαβὼν ἔτυψεν, ἔκοψε καὶ ἔφθειρε.

ΒΙΒΛΙΟΥ Α'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Γ'. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῶν αὐθαδῶν ἔργων τοῦ βασιλέως Γαΐου, καὶ τῆς ἐξορίας τοῦ Ἡρώδου καὶ τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ τοῦ εἴδους τοῦ θανάτου τῆς θυγατρὸς τῆς Ἡρωδιάδος τῆς κατορχησάσης τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καὶ περὶ τῆς ἀναιρέσεως Γαΐου, ἀπωλείας τε Ἑβραίων μερικῆς, καὶ ἐπιχειρήματος τοῦ Θευδᾶ, καὶ ἀναιρέσεως αὐτοῦ τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ συστήματος ἀσκητῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου, καὶ περὶ Ἰωσήπου Ἰουδαίου, Θεὸν τὸν Χριστὸν ἐν τοῖς ἱστορικοῖς αὐτοῦ βιβλίοις μαρτυροῦντος.

Θεὸς ἐφαντάζετο νὰ εἶναι ὁ Γάϊος μὲ κατασκευάς. λίθους ἀντηκόντιζεν εἰς τοὺς κεραυνοὺς καὶ εἰς τὰς ἀστραπάς. ἀντέστραπτε μὲ μηχανὰς, καὶ ἐμέμφετο τὸν Δία ὁποῦ προέλαβε τὸ Καπετώλιον. ἔκτισε ναοὺς πανταχοῦ εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. βουνὰ ἐξερρίζωσε καὶ βουνὰ ὕψωσε, καὶ ἔλεγον ὅτι συνεστίζεται